

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΘΕΟΚΤΙΣΤΗΣ

ΤΗΣ ΛΕΣΒΙΑΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΝΥΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

ΥΠΟ

ΝΕΙΔΟΥ ΦΟΥΤΡΙΔΟΥ

IEPOMONAXOY

EN ALLEIANΔΡΕΙΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1909

ΤΩΙ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩΙ

ΠΑΤΡΙ ΜΟΙ ΠΑΠΑΙ ΚΑΙ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Κ^{ΩΙ} ΦΩΤΙΩ

ΕΛΛΗΧΙΣΤΟΝ

ΑΝΘ' ΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΟΙΕΙ

ΜΕΤ' ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΥΨΗΛΟΥ ΣΕΒΑΣΜΟΥ

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Προβαίνοντες σήμερον ἐπὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀκολουθίας τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θεοκτίστης, τῆς Λεσβίας, καθήκον ἡμῶν θεωροῦμεν, ὅπως δηλώσωμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅτι τοῦτο πράττομεν ἀποβλέψαντες εἰς τὴν μεγάλην τιμὴν, δι' ἧς τιμῶσι τό τε ἱερὸν λείψανον καὶ τὴν ἱερὰν μνήμην τῆς ὁσίας ταύτης οἱ τῆς νήσου Ἰκαρίας κάτοικοι καὶ εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἧς οἱ ναοί, καὶ ἰδίᾳ αἱ μοναὶ αὐτῆς, τῆς Ἀκολουθίας ταύτης ἔχουσιν. Ἐν τούτῳ τὰ μάλιστα καὶ παρ' ἐλπίδα ἐνισχύθημεν καὶ ἐκ τῆς ἀνευρέσεως ἐν χειρογράφῳ τοῦ ια' αἰῶνος τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τῆς ὁσίας, γραφέντα ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Μεταφραστοῦ, κατὰ τὰ τέλη τῆς Θ' καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Ι' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἀκμάσαντος, ἐν γλώσσῃ γλαφυροτάτῃ, κινούσῃ τὸν θαυμασμόν τοῦ ἀναγνώστου. Τὸν κεκοιμημένον τοῦτον θησαυρὸν ἐθεωρήσαμεν ἀπαραίτητον, ὅπως ἐπισυνάψωμεν τῇ παρουσίᾳ ἀκολουθία ἀντὶ παντός ἐτέρου Συναξαρίου, ἀποφεύγοντες οὕτω καὶ τὴν ἐν τῷ Νέῳ Παραδείσῳ (σ. 192—198) παράφρασιν αὐτοῦ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνυπὸν. Τὸ κείμενον τῆς Ἀκολουθίας, ὡς καὶ ἀγγέλοντες τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς εἴπομεν, διακρίνεται ἐπὶ τε λαμπρῶν ἐννοιῶν συναρμολογήσει καὶ γλαφυροτάτῃ ὕφους, καίτοι ἐν πολλοῖς τυγχάνουσα ἀντιγραφῇ σχεδὸν τῶν ἀριστοτελεσιμάτων τῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας ἑμνογράφων. Ταύτην εὗρε καὶ ὁ ἐκδότης τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μηνολογίων ἐν τῷ χειρογράφῳ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου πολλῶν καὶ ἄλλων ἁγίων τὰς ἀκολουθίας ἐξέδοτο· δὲν συνεξέδωκεν ὅμως καὶ τὸν βίον τῆς ὁσίας Θεοκτίστης ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι «ἀνώνυμος ὁ Κανὼν αὐτῆς καὶ ἄνευ ἀκροστιχίδος»· ὡς ἐν τῇ Θ' Νοεμβρίου δι' ὑποσημειώσεως δηλοῖ.

Καὶ ὅποια μὲν ἡ ἀρχὴ τοῦ θαυράτου βίου τῆς ὁσίας Θεοκτίστης καὶ ὅποιον τὸ τέλος αὐτῆς ἢ κατὰ Συμεῶν τὸν Μεταφραστὴν ζωηρὰ διήγησις φανερώσει. Ποία ὅμως ἡ τύχη τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς σκηνώματος μετὰ θάνατον, παντάπασιν ἀγνοεῖται, καὶ τὴν ἀγνοίαν ταύτην ἡ διήγησις ὁμολογεῖ διὰ στόματος τῶν θηρευτῶν. Τὸ ἐλλείπον ὅμως ἐντεῦθεν ἀναπληροῖ ἡ παράδοσις, ἢ παρὰ τοῖς Ἰκαρίοις κοινὴ, ἣν καὶ διὰ τοῦτο παραθέτομεν ἐνταῦθα ἐν τῇ δυνατῇ συντομίᾳ. Κατὰ ταύτην, πλοῖον ἐπίτηδες ἐκ Λέσβου πεμφθέν, ὅπως ἐκ Πάρου εἰς τὴν πάτριον γῆν τῆς ὁσίας τὸ λείψανον μεταφέρει καὶ ὑπ' ἐναντίων ἀνέμων παρακωλυθὲν προσήραξεν εἰς τινὰ ὄρμον τῆς νήσου (Αἱ)Γαλισκάριον καλούμενον καὶ ἐν τῷ ζ' τμήματι Περαμερίας κείμενον. Οἱ κάτοικοι ὅμως τῆς νήσου νοήσαντες, ὅτι ἐν τῷ πλοίῳ θησαυρὸς ἀτίμητος εὗρητο, τὸ λείψανον ἁγίας τινός, λαθραίως ὑπέκλειψαν αὐτὸ καὶ ἵνα μὴ ἀνακαλυ-

φθῶσιν ἔκρυψαν αὐτὸ ἐντὸς σπηλαίου ἐπὶ ἀποκρήμων βράχων ἐν μαγευτικωτάτῃ καὶ συσκίῳ, ὑπὸ πευκῶν ἰδίᾳ, θέσει. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ τὸ ἱερὸν λείψανον ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετηρίδας καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου παντελῶς ἐλησμονήθη, ἕνεκα τῆς ἀπ' ἀρχῆς τηρηθείσης ἐχεμυθείας, φόβῳ τῶν ξένων. Πρὸ 300 ὁμῶς περίπου ἐτῶν κνηγός τις, ἐπὶ θήραν μετὰ τοῦ σκύλακος αὐτοῦ ἐξελθὼν, τυχαίως ὅλως, αἰτία τοῦ σκύλακος, ἀνεῦρε σῶμα εὐωδιάζον, οὐτινος καὶ ἡ εὐωδία καὶ ἡ λοιπὴ σωματικὴ κατάστασις ἐφάνερον, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ κοινοῦ τινος σώματος τεθνεῶτος ἀνθρώπου. Διαδραμὼν λοιπὸν τὰ περιχώρα ἐκήρυξε τοῖς πᾶσι τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ ταύτην, οἱ δὲ κάτοικοι συνελθόντες μετ' εὐλαβείας ἡσπάζοντο τὸ ἄγνωστον λείψανον, ἐναποθέσαντες αὐτὸ εἰς ἕτερον, παραπλεύρως τοῦ πρώτου, σπήλαιον, εὐρυχωρότερον τοῦτο, εἰς τοποθεσίαν κληθεῖσαν «Θεοσκεπαστή». Μετ' ὀλίγον ἀνῆγειραν ἐκκλησίδιον, προσευξαμένων δὲ μὲτ' αὐτῶν ἡμερῶν κοινῇ πάντων καὶ μετὰ δακρύων παρὰ Θεοῦ ζητησάντων τὴν χάριν, ὅπως ἀποκαλυφθῇ αὐτοῖς τίνος ἁγίας τὸ λείψανον ἠτύχησαν νὰ ἔχωσιν, ἐνεφανίσθη καὶ ὁ πῖνον εἰς ἀγαθὸν τινα γέροντα, τὸν Ὀσιώτατον Ἰωάσαφ, αὐτὴ ἡ ἁγία, ἥς τὸ λείψανον, καὶ εἶπεν αὐτῷ: «εἰμὶ τὴν τάξιν μοναχῆ, πατρὶς μου ἔστιν ἡ Λέσβος, ἡσκήτευσά ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ χρόνους 35, μετὰ δὲ ταῦτα ἀφικόμεν ἑνταῦθα, ἵνα φρουρῶ καὶ σκέπω τὴν νῆσον ταύτην· ὀνομάζομαι δὲ Θεοκτίστη». Ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ ὀσιώτατος Ἰωάσαφ ἐν συγκινήσει διηγήσατο τὸ ὄραμα εἰς τὸ παρεστὼς πλῆθος, ὅπερ μετ' εὐλαβείας ἀκροασθὲν τῶν λόγων τοῦ Ἰωάσαφ μὲτ' ἡρώμῃ ἀπεφάσισεν, ὅπως κοινῇ ἐράνῳ νέον εὐρύχωρον ναὸν πρὸς τιμὴν τῆς ὁσίας ἰδρύσῃ, ὅστις πράγματι καὶ ἀνηγέρθη, ὡς μικρὰ Μονὴ μετ' Ἡγουμένου τοῦ ἀνωτέρω Ἰωάσαφ, ἰδρυτοῦ αὐτῆς θεωρηθέντος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἱερὰ Μονὴ τῆς ὁσίας Θεοκτίστης.

Τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς ἐπὶ 50 ἔτη ἡγουμένευσεν ὁ Ἰωάσαφ οὗτος **Κεφαλᾶς**, μετ' αὐτὸν ὁ **Μελέτιος Γάρδιας** ἱερομ., εἶτα ὁ **Γεράσιμος Γάρδιας** ἱερομ., **Λεόντιος Γάρδιας** ἱερομ., **Σαμουὴλ Κουλουλίας** ἱερομ., **Λεόντιος Καράμαλης** ἱερομ., **Γρηγόριος Φράντας** ἱερομ., **Ἰωσήφ Πλάκας** ἱερομ. καὶ **Δανιὴλ Κυριακουδάκης** ἱερομ. ὅστις καὶ σήμερον μετὰ ζήλου καὶ εὐσεβείας διοικεῖ ταύτην.

Ταῦτα κρίναντες τῇ ὑποθέσει σύμφορα προυτάξαμεν δι' ἐλπίδος δ' ἔχομεν, ὅτι τὰ πολλὰ ἐλλείποντα ἢ ἐπιείκεια τοῦ ἀναγνώστου θὰ συγχωρήσῃ, ἀποβλέποντος εἰς τε τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν καὶ τὴν ἀπ' ἀντικειμένου παντελῆ ἔλλειψιν τῶν μέσων.

Ἀλεξάνδρεια, 10 Ἰουλίου 1909

Νεῖλος Φουτρίδης

Ἱερομόναχος

ΜΗΝΙ ΝΟΕΜΒΡΙΩ· Θ'.

ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΘΕΟΚΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΙΑΣ

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ, εἰς τὸ «**Κύριε ἐκέκραξα**»

ἰστώμεν στίχους δ', καὶ ψάλλομεν στιχ. προσόμοια:

Ἦχος δ'. «Ὡς Γενναῖον ἐν Μάρτυσιν»

Παρθενίαν ἀκήρατον, ἐμμελῶς ἐξασκήσασα, ἐνυμφεύθης χαίρουσα τῷ ποιήσαντι, ἀρνησαμένη τὴν πρόσκαιρον, ἀπόλαυσιν, ἐνδοξε, καὶ τὴν ἄσκησιν στερεῶς, καὶ τὸν δρόμον τελέσασα, κατηξίωσαι, οὐρανίου παστᾶδος, δυσωποῦσα τοῖς τιμῶσί σε, ὁσία, χάριν δοθῆναι καὶ ἔλεος. (Δίς)

Εγκρατεῖα τὸ σῶμά σου, Θεοκτίστη, νεκρώσασα, τὴν ψυχὴν ἐζώσας καὶ ἐκόσμησας, καὶ οἰκητήριον πνεύματος, σαυτὴν ἀπετέλεσας, καὶ συνήφθης μυστικῶς, τῷ νυμφίῳ καὶ χτίστῃ σου· ὃν ἰκέτευε ἐκ φθορᾶς καὶ κινδύνων λυτρωθῆναι τοὺς ἐν πίστει ἐκτελοῦντας τὴν αἰσιδέατον μνήμην σου.

Τοὺς ἐκ πόθου τελοῦντάς σου, τὴν σὴν μνήμην, πανένδοξε Θεοκτίστη, λύτρωσαι τῆς κολάσεως, ταῖς σαῖς πρεσβείαις πρὸς Κύριον χρωμένη τὸν εὐσπλαγχνον, ᾧ παρίστασαι σεμνή, ὡς παρθένος ἀμόλυντος, καὶ κατεύθυνον, πρὸς αὐτὸν τὰς δεήσεις τῶν σὼν δούλων, τῶν ἐν πίστει τῷ ναφί σου, ἀθροιζομένων εἰς αἶνόν σου.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Πάντα νῦν κατέπληξεν ἡ βιωτὴ σου, Θεοκτίστη αἰδίδμε, ὅτι ὑπὲρ φύσιν ἡγωνίσω, τοῦ σώματος παντελῶς ἀφειδήσασα. Ὅθεν καὶ τὰς ἀντιδόσεις, ἀρτίως καὶ πλουσίως ἀνταμιβάνεις, πρεσβεύουσα ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

καὶ νῦν. Θεοτοκίον οἶον βούλει.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, Στιχηρὰ προσόμοια:

Ἦχος β΄. «Οἶκος τοῦ Εὐφραδᾶ»

Ωτῆς σῆς βιωτῆς, δόσια Θεοκτίστη, δι' ἧς ἐθαυμαστώθης, ἐν κόσμῳ καὶ ἐν πόλῳ, δι' ὃ νῦν σε γεραίρομεν.

Στίχ. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Εὕγε τοῦ πρὸς Χριστόν, φίλτρον σου Θεοκτίστη, δι' οὗ πάντα τὸν κόσμον ὡς σκύβαλα ἠγγίσω, ἵνα Αὐτὸν κερδήσεις.

Στίχ. Καὶ ἔσκησεν ἐπὶ πέτρῳ.

Πάντας τοὺς τὴν σεπτὴν μνήμην σου ἐκτελοῦντας, καὶ κατασπαζομένους, τὴν σὴν Ἀγίαν Κάραν, λύτρωσαι τῆς κολάσεως.

Δόξα καὶ νῦν. ὁμοιον:

Δέσποινα ἀγαθὴ, τὰς ἀγίας σου χεῖρας, πρὸς τὸν υἱόν σου ἄρον τὸν φιλόψυχον πλάστην, ρύσασθαι τοὺς δούλους σου.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ἀγίας καὶ Θεοτοκίου.

Καὶ ἀπόλυσις.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετὰ τὸν προοιμιᾶκὸν στιχολογοῦμεν τὸ *«Μακάριος ἀνὴρ»*

Εἰς δὲ τὸ *«Κύριε ἐνέκραξα»* ἰσιῶμεν στίχους η΄,

καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια:

Ἦχος β΄. «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε Νεκρόν»

Αρᾶσα ἐπ' ὧμων τὸν σταυρόν, ἔδραμες ὀπίσω, δόσια, τοῦ σοῦ Νυμφίου Χριστοῦ, πόνοις τῆς ἀσκήσεως ἐγκαρτεροῦσα στερρῶς. Καὶ μὴ φέρων ὁ βάσκανος τὴν σὴν προθυμίαν, ἡγείρε τὸν Νήσιριν αἰχμαλωτῆσαί σε· ὅμως διαδρᾶσα λαθραίως τέλεον κατέβαλες, μήτερ, τοῦ Χριστοῦ ἰσχυρὸν τὸν ἀντίπαλον.

Πᾶσαν ἀπηρνῆσω ἀληθῶς σχέσιν κοσμικὴν, Θεοκτίστη, καὶ τῷ Κυρίῳ σου, ὅλην σου τὴν ἔφειν ἐκδεδωκυῖα σεμνή, ἐν ἐρήμῳ ἀγνώριστος διέμεινας χρόνοις πέντε καὶ τριάκοντα, γυμνὴ καὶ ἄστεγος, ὅθεν σὺν ἄλλοις ἀγγέλοις, καὶ ταῖς τῶν παρθένων χορείαις νῦν ἐν οὐρανοῖς συγκατεσκήνωσας.

Ωτῆς σῆς, δόσια, πρὸς Χριστόν, μήτερ Θεοκτίστη, ἀγάπης, ὃ τοῦ σοῦ ἔρωτος, ὃ τοῦ τῆς καρδίας σου φίλτρον πανένδοξε. Ἀληθῶς ἐπληρώθη νῦν, ἐν σοὶ τοῦ Κυρίου λόγος, ὃν περ ἔφησε, πῦρ εἰς γῆν ἦλθον βαλεῖν. Τοῦτο σὴν ψυχὴν διαπλέξαν ἔπεισε προθύμῳ καρδίᾳ κόσμου παριδεῖν τὴν ματαιότητά.

Λύτρωσαι πρεσβεΐαις σου σεπταῖς, μήτερ Θεοκτίστη, τοὺς πόθῳ ἐπιτελοῦντας τὴν σὴν μνήμην τὴν αἰδίμην, ἀπὸ παντοίων δεινῶν καὶ τυχεῖν καταξίωσον τῆς ἀνω μερίδος, ἐνθα ἡ ἀνέκφραστος χαρὰ ὑπάρχει σαφῶς, πάντων τε δικαίων τὰ πλήθη καὶ τῶν σωζομένων χορεῖαι, ὅπως τὸν Σωτῆρα μεγαλύνωμεν.

Ἔτερα προσόμοια: *«Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν»*

Ποίοις οἱ εὐτελεῖς ἄσμασιν, ἐπαινέσωμεν τὴν Θεοκτίστην, τὴν σαρκὶ ἀσάρκως βιώσαν, πόνοις τε πολλοῖς διαπρέψασαν: Ἐρημὸν γὰρ μόνῃ κατέκει, γυμνὴ οὐσά τε τὸ σῶμα καὶ ἄστεγος. Τὸ κρύος καὶ τὸν καύσωνα ἐνέγκασα ὑπ' οὐδενὸς ὀρωμένη, μόνῃ δὲ τῷ κτίστῃ συνοῦσα τῷ πνεύματι, ὃν ἐπόθησεν ἐκ παιδὸς καὶ θερμῶς αὐτῷ ἠκολούθησεν.

Ποίοις μελωδικοῖς ῥήμασιν, ἐπαινέσωμεν νῦν τὴν δόσιαν: Ἦν περ ὁ δεσπότης ἐδόξασε δόξῃ ἀπορρήτῳ ἐν οὐρανοῖς; Οἶά περ παρθένον σὺν παρθένοις καὶ πᾶσι τοῖς πρωτοτόκοις συνηρίθμησε καὶ εἶναι σὺν ἀγγέλοις κατηξίωσε μεθ' ὧν δυσώπει ἀπαύστως τοῦ εὐρεῖν ἡμᾶς ἱλασμόν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἔχοντος τὸ μέγα ἔλεος.

Ποίοις, οἱ ρυπαροί, χεῖλεσιν ἀσπασώμεθα δόσια Μήτηρ, σοῦ τὴν θείαν κάραν καὶ πάντιμον, ἣν περ ὁ Χριστὸς ἐστεφάνωσε, στέφει ἀκηράτῳ τῶν παρθένων; Διόπερ καὶ προσκυνοῦντες ταύτην σήμερον, ἀπαύστως δεόμεθα, ἱκέταυε ὑπὲρ ἡμῶν Θεοκτίστη, τῶν τελούντων πόθῳ τὴν μνήμην σου, ὅπως λάβωμεν ἄφεσιν παρὰ Χριστοῦ καὶ μέγα ἔλεος. (Δίς)

Δόξα. Ἦχος δ΄.

Τίς ἀξίως ὑμνήσει, Θεοκτίστη αἰδίμην, σοῦ τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων ἄσκησιν; Τίς τὸ φίλτρον τὸ πρὸς τὸν Δεσπότην; Δι' οὗ πάντα πόνον προθύμως ὑπέφερες, ὑπὲρ πάντας τὴν σάρκα νεκρώσασα· μόνῃ τῷ πνεύματι ἔζης ὡς ἀληθῶς. Ἀγγελοι τὴν καρτερίαν σου ἐθαύμασαν, δαίμονες ἐφριξαν, ὅσοι καὶ δίκαιοι σὺν παρθένοις ἠγάσθησαν καὶ ἄνθρωποι ἐν τέλει εὐρόν-

τες ἐξέστησαν, ἄνθρωπον μὲν οὖσαν τῇ μορφῇ, σκιὰν δὲ τῇ πράγματι. Ὡς τοῦ θαύματος! πῶς φύσις ἀσθενὴς ἐαυτὴν ἀγνοήσασα, ὑπὲρ φύσιν ἡγωνίσθη· πῶς ἐν ὕλῃ τὸν ἄυλον κατέβαλεν! Ὡς θαυμαστά σου τὰ ἔργα, Φιλάνθρωπε Κύριε, τοῦ κρῖντος ταύτην, δόξα Σοι.

Καὶ νῦν.

Θεοτοκίον, τὸ προεόρτιον: *Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε* ὁ αὐτός.

Εἵσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*». Προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Καὶ τὰ ἀναγνώσματα:

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Γ', 1.

Δικαίων φυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψεται αὐτῶν βάνος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία, σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μέγала εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξιούς ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καρπῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινούσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς δόλοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ε', 15.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάζει αὐτούς, καὶ τῇ βραχίονι ὑπερασπίζει αὐτῶν. Λήφεται πανοπλίαν, τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην· καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, δσιότητα· δξυνεὶ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ρομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ

τοὺς παράφρονas. Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύνου τόξου, τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται καὶ ἐκ πετροβόλου, θυμοῦ πλήρεις ριψήσονται χάλασαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης· ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε, δικασταί, περάτων γῆς· ἐνωπίασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτης ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δ', 7.

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολλὰ δὲ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη, Ἠρπάγη· μὴ κακία ἀλλ' ἄλξις σύνεσιν αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροὶ τὰ καλά, καὶ ρεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεῦει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· Ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς δόλοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν λίθην, Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Τὰ κατ' ἐχθρῶν σου στερρὰ ἀγωνίσματα τίς διηγῆσεται, ἐνδοξε ἀγία Θεοκτίστη; Τὰς προσβολὰς τοῦ πονηροῦ, ἃς ὑπέμεινας, τὴν ἐν ἐρήμῳ μόνωσιν, τῆς σαρκὸς τὴν γυμνάτητα, τῶν θερμίων καὶ λαχάνων τὴν μετάληψιν, δι' ὧν τὸ πάχος τῆς σαρκὸς εἰς τέλος ἐλέπτυνας καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ὡραιότητα φαιδροτέραν ἀπειργάσω. Διόπερ νῦν ἐν οὐρανοῖς τῶν σῶν πόνων τὰ γέρα δρεπομένη, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Εκ βρέφους τῷ Χριστῷ νυμφευθεῖσα, Θεοκτίστη ἀοιδίμει, καὶ ἄρασα ἐπ' ὧμων τὸν σταυρὸν ἔδραμες ὀπίσω αὐτοῦ ὥσπερ διψῶσα ἔλαφος. Καὶ μὴ φέρων ὁ δόλιος σοῦ τὸ πρόθυμον,

αἰχμάλωτον γενέσθαι κατεσκεύασε, λύειν σου τὸν πόνον πειρώμενος· ὅμως κατησχύνθη ὁ βελέαρ· τῇ γὰρ τοῦ Θεοῦ προνοίᾳ σὺ ἐρρύσθης, καὶ ἐν πόνοις τούτου κατεβάλου. Διὸ ἐνίσχυσον καὶ ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις σου ρυσθῆναι τῶν παγίδων αὐτοῦ καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Ελαφός καθάπερ Δαβιτική, ἔδραμες ἐφ' ὕδωρ τὸ ζωηρόν, καὶ πιούσα, μήτερ, μάλλον ἀνεφλέχθης τῷ ἔρωτι. Διόπερ ἐν ἐρήμοις ἠυλίζου, τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ τὸ κάλλος ἐπιποθοῦσα ὄραν, δι' ὃν ἠρνῆσω τὸν κόσμον. Ἀνθ' ὧν νῦν ἐν οὐρανοῖς καθαρότερον ἐντρύφωσα, μνημόνευε καὶ ἡμῶν, Θεοκτίστη ἀοιδίμε.

Δόξα. ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε φιλεόρτων τὸ σύστημα, δεῦτε καὶ κατίδωμεν θέαμα, ἄνθρωπον ἀγγέλοις ἐφάμιλλον. Σήμερον γὰρ εἰς οὐρανὸς ἀνῆλθε τὴν γῆν λιποῦσα Θεοκτίστη ἡ ἀοιδίμος, ἣν ὁσίων δῆμοι καὶ παρθένων χορεῖται εὐφροσύνως ὑπεδέξαντο καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης στέφει ἀθανάτῳ κατέστεφεν, ὡς παρθένον περικαλλῇ. Ταύτην καὶ ἡμεῖς ἀνυμνοῦντες τῷ Χριστῷ ἐκβοήσωμεν. Πανάγαθε Κύριε, ἀξιώσον τοὺς ταπεινοὺς ἡμᾶς τῆς παρὰ Σοὶ βασιλείας, εὐχαῖς τῆς δόξης σου, ὡς φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν. ὁ αὐτός· Προεόρτιον: **Ἐπέλαμψεν ἡμέρα.**

Εἰς τὸν στιχόν, Στιχηρὰ προσόμοια:

Ἦχος πλ. α'. «Χαίροις ἀσκητικῶν»

Χαίροις μοναζουσῶν καλλονή, καὶ τῶν παρθένων, Θεοκτίστη, ἀγλαίσμα, καὶ πάντων τῶν σὲ τιμώντων, χαίρε προστάτις θερμή. Τῶν ἀγγέλων, χαίρε, ἡ ἐφάμιλλος. Μαρτύρων, δόσιον τε, ἰσοστάσιος πέλουσα. Χαίρε τοῦ Παύλου τοῦ Θηβαίου ἡ σύσκηνος, ὡς βιώσασα κατ' αὐτὸν παναοίδιμε. Χαίροις ἡ συμπατήσασα, σατὰν τὸν ἀρχέκακον. Οὐ καὶ ἡμᾶς ἐκδυσώπει, μήτερ, ρυσθῆναι, τὸν Κύριον, αὐτὸν ἀνυμνοῦντας, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος: Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Χαίροις περιστερὰ λογική, ὦ Θεοκτίστη, καὶ τριγῶν φιλόεργημος. Ἡ χεῖρας ἀποφυγούσα, τῶν πονηρῶν ἰξευτῶν, καὶ πρὸς θεῖον ὕψος ἐκπετάσασα συνεῖναι τῷ κτίστῃ σου, ὃν

ἐκθύμως ἠγάπησας. Οὐπερ τῷ πόθῳ, ἐκκαιομένη ὡς ἔλαφος, τούτου ὕπισθεν ἠκολούθεις ταχύτατα. Πάντα ὑφ' ἐν τὰ πρόσκαιρα, σεμνῇ καταλείψασα, εἰπέρ τις ἄλλη ὡς ὄντως σαρκὸς πατήσασα ἡδονάς. Καὶ νῦν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτρᾳ τοὺς πόδας μου.

Οντως, ἕως σκηνῆς θαυμαστῆς, ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ εἰσέλθυσας, ἀοιδίμε Θεοκτίστη, ἀγαλλομένη ψυχῇ, ἐνθα ἦχος, μήτερ, ἐορτάζοντος. Τερπνῆς ἐπακούουσα, καὶ γλυκειὰς ὑμνήσεως καὶ τῆς ἀφράστου θυμηδίας καὶ τέρψεως. Ἐν μεθέξει νῦν μακαρίᾳ γεγένησαι, ἥς περ ἐφιεμένη πρίν, τὴν σάρκα ἐνέκρωσας. Ἦς καὶ ἐπέτυχες θεία δικαιοσύνη, πανόλβιε. Χριστὸν δυσωπούσα, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. ἦχος πλ. β'.

Μήτερ δόσια, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατωρθωμάτων σου, διὸ ἐν ταῖς οὐραναῖς εὗρες μισθὸν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὄλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἐφθασας τὰ τάγματα, ὧν τὸν βίον ἀμέμπτως ἐξήλωσας· παρρησίαν ἔχουσα πρὸς Χριστὸν τὸν Θεόν, εἰρήνην αἰτησαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. προεόρτιον: **Σήμερον τὰ πλήθη τῶν πιστῶν.**

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος γ', «Θείας πίστεως»

Χάριν εὗρατο ἡ Ἰκαρία Σοῦ τὰ λείψανα ἐγκόλπουμεν, Θεοκτίστη δόσια ἀοιδίμε. Χάριν γὰρ πᾶσι παρέχεις τοῖς χρήζουσι καὶ βραβεύεις τοὺς τελούντας τὴν μνήμην σου. Μὴ οὖν παύσῃ ὑπὲρ ἡμῶν χεῖρας αἵρουσα ἐν ταῖς πρὸς Κύριον πρεσβεῖαις σου.

Δόξα. τὸ αὐτό. **Καὶ νῦν. Θεοτόκε Παρθένε.**

ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΙΣ¹

¹ Ἐν ταῖς Μοναῖς ἐπὶ κριθῇ εὐλογον ἀκολουθεῖ ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων, ὡς συνήθως. Καὶ εὐθὺς τίθεται ἀνάγνωσις εἰς τὸν βίον τῆς ἁγίας, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως: **Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν** κτλ. Μετὰ δὲ τὸ τελειωθῆναι τὴν ἀνάγνωσιν εὐθὺς ὁ ἐξάψαλμος. Εἶτα: **Θεὸς κύριος.** Τὸ Ἀπολυτίκιον. **Δόξα.** τὸ αὐτό. **Καὶ νῦν: Σὲ τὴν μεσιτεύσαν.**

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

Μετά τὴν α'. στιχ. κάθισμα.

Ἦχος α'. «Τὸν τάφον σου σωτήρ»

Τοῦ κόσμου τὰ τερπνὰ ἐκ καρδίας, δόξα, λιποῦσα, τῷ Χριστῷ ἐκ ψυχῆς ἐκολλήθης, τὴν ἔρημον δ' ὡς ἔνοικον πόλιν, μήτερ, κατέλαβες. Καὶ σχολάζουσα ταῖς ὑψηλαῖς θεωρίαις, ὠφθῆς ἄγγελος, μετὰ σαρκός, Θεοκτίστη, διδὼς σε γεραίρομεν.

Δόξα καὶ νῦν.

Μαρία τὸ σεπτόν, τοῦ δεσπότης δοχεῖον, ἀνάστησον ἡμᾶς πεπτωκότας εἰς χάος δεινῆς ἀπογνώσεως καὶ πταισμάτων καὶ θλίψεων. Σὺ γὰρ πέφυκας ἀμαρτωλῶν σωτηρία καὶ βοήθεια καὶ κραταῖα προστασία, καὶ σώξεις τοὺς δούλους σου.

Εἰς τὴν β'. στιχ. κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. «Τὴν σοφίαν καὶ λόγον»

Εκ παιδὸς ἐπεδόθης δῶρον Θεῷ, Θεοκτίστη δόξα, ὑπὸ τῶν σῶν, δουλεύουσα, πικτεῖν ἐν νηστεαῖς καὶ δάκρυσι, καὶ τὴν τῆς παρθενίας λαμπάδα φαιδρύνουσα. Ὅθεν τοῖς βαρβάροις σὲ φθονήσας παρέσχεν ὁ δόλιος αἰχμάλωτον, ἀλλ' ἠσχύνηται ὁ μάταιος, τοῦ Θεοῦ σὲ λυτρώσαντος. Πρέσβευε νῦν, μήτερ, αἰτῶ τῷ Χριστῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα. τὸ αὐτό. καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Αθανάτους λειμώνας περινοστεῖν, οὐρανίους θαλάμους περιπολεῖν, Δέσποινα παράσχου μοι, ὁ Θεοῦ θεῖος θάλαμος, ἐπιτυχεῖν τοῦ θείου νυμφῶνος ἀξίωσον, καὶ μετασχεῖν τῆς δόξης Χριστοῦ καὶ πλησθῆναι με, τῆς ἀπορρεούσης γλυκυτάτης ἀκτίνος καὶ θείας ἐλλάμψεως τῆς αὐτοῦ ὠραιότητος, ὅπως ἀξίως βοήσω σοι. Θεόστεπτε παρθένα ἁγνή, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν μοι δώρησαι, διὰ τοῦ σου υἱοῦ καὶ Θεοῦ, ὃν ἀπαύστως ἰκέτευε.

Μετά τὸν **Πολυέλεον**, κάθισμα.

Ἦχος δ'. «Ἐπεφάνης σήμερον»

Τοῦ ἐχθροῦ τὰ θήρατρα, ἀποφυγοῦσα, πρὸς ζωὴν αἰώνιον ὄντως πεπέρουσαι σεμνὴ ὑπὲρ ἡμῶν ἰκετεύουσα, ὦ Θεοκτίστη, τῶν πίστει τιμώντων σε.

Δόξα. τὸ αὐτό. καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Τὰς ἀχράντους χεῖράς σου, Παρθενομήτητορ, ἄρον πρὸς τὸν Σὺν υἱὸν ἐξευμενίζουσα αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντων σε, ὡς Θεοτόκον, πανάμωμε Δέσποινα.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τοῦ τετάρτου ἤχου. Προκείμενον ἤχος δ'. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῆς δόξης αὐτοῦ. στιχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων. **Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον** ὁσιακόν.

Μετά τὸν **Ν'** **Δόξα.** Ταῖς τῆς σῆς δόξης.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἴτα τὸ παρὸν ἰδιόμελον:

Ἦχος β'.

Ολβον ἄσυχλον ἐπιποθοῦσα, βίον ἐνθεον ἐπολιτεύσω, τὰ τῶν παθῶν ὑπεκκαύματα σβέσασα, τὴν τῶν δαιμόνων ὄφρυν κατεπάτησας, καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς μετ' ἀγγέλων χορεύουσα, μέμνησο τῶν τιμώντων σου, Θεοκτίστη, τὴν κοίμησιν.

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ καθεξῆς: οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς σί', καὶ τῆς ἁγίας εἰς ἡ'.

ᾠδὴ Α'.

Ως ἐν ἡπεύρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ, ἐν ἀδύσῳ ἔχνεσι τὸν διώκτην Φαραὼ καθορῶν ποντοῦμενον, Θεῷ ἐπινίκιον ᾠδὴν, ἐβόα, ἄσωμεν.

Δέξαι τὴν δέησιν ταύτην ἐκ ρυπαρῶν χειλέων καὶ στόματος ἀναξίου, τολμηρῶς εὐφημεῖν τολμήσαντος καὶ φῶς μετανοίας, ἀγαθή, θεῖόν μοι δώρησαι.

Ομβροὺς δακρύων μοι δίδου σαῖς προσευχαῖς, Θεομήτορ ἄχραντε, ὅπως κλαύσωμαι θερμῶς, ἅπερ ἐπλημμέλησα ἐν γῇ καὶ ρυσθῶ ἀναμενούσης με κολάσεως.

Στέναξον, κλαῦσον, ψυχὴ μου καὶ σεαυτήν, ἐκ τοῦντεῦθεν πένθησον, ἐκβοῶσα τῷ Χριστῷ. Σῆς μητρός, Οἰκτίρμον, ταῖς λιταῖς τὸν υπεύθυνον φρικτῆς ρῦσαι γεέννης με.

Μή μου τὸν θρήνον ἀπόσῃ ἢ τὴν πηγὴν τοῦ ἐλέους τέξασα, ἀλλ' εὐσπλαγχνῶς ἀγαθή, τῷ σῷ ἱλέψθ' ὁμματι: ψυχῆς, Θεοτόκε, τῆς ἐμῆς πάθη θεράπευσον.

Τῆς ἁγίας ὁμοιον

Παρισταμένη δόξα ἐν οὐρανοῖς τῇ τὰ φῶτα γέμοντι τῆς ψυχῆς μου τὴν ἀχλύν, σαῖς εὐχαῖς ἀπέλασον σεμνή, ὅπως ἄσω μετ' ᾧδῆς τὴν θεῖαν μνήμην σου.

Κατακρατήσας σου ἔρωσ ὁ θεῖός, Θεοκτίστη, ἔπεισε παριδεῖν ὀλοτελῶς τῆς σαρκὸς τὸ χαῦνον, καὶ βιοῦν ἰσαγγέλωσ ἐν τῇ γῇ σε κατηνάγκασεν.

Ετι νεάζουσα, μήτερ, εἴλου σοφῶς τὸ κατ' ἔχνος ἔπεσθαι τοῦ νυμφίου σου, διὸ σεαυτὴν κατέμειξας χορῷ τῶν παρθένων, ἀρεταῖς ἐνδιαπρέπουσα.

Θεοτοκίον

Τοῦ μὲν θανάτου τὴν ὥραν διηνεκῶς ἐννοῶ, πανάχραντε, καὶ τὸ βῆμα τὸ φρικτόν· συνηθεία ὁμως δὲ κακῶν δελεάζομαι δεινῶς, διὸ βοήθει μοι.

Ἔτερος κανὼν τῆς ἁγίας

Ῥδὴ Β'. «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»

Τριάδος τὴν ἑλλαμψιν, εἰσδεδεγμένη, πανόλβιε, καὶ φῶς χρηματίζουσα, ταῖς φωτοβόλοις σου, νῦν καταύγασον πρεσβεΐαις Θεοκτίστη, νοός μου τὴν ζόφωσιν ὅπως ὑμνήσω σε.

Εκ βρέφους τῇ κτίστη σου, δῶρον καθάπερ, προσήνεξαι καὶ σχῆμα τὸ ἅγιον, μήτερ, ἀνέλαβες, ἀγωνίσμασιν ἐμπρέπουσα γενναίαις, ἐχθρῷ προσπαλαίουσα τῇ πολεμήτορι.

Νηστεΐαις καὶ δάκρυσι καὶ ἀγρυπνίαις, σχολάζουσα, ποθῶν ἐναπέσθεις τὴν φλόγα πάνσεμνε· καὶ ἀνῆπτό σοι, πυρρός ἐν τῇ καρδίᾳ, ὁ πόθος τοῦ κτίστου σου, μήτερ αἰδίδιμε.

Θεοτοκίον

Εν σοὶ τὰς ἐλπίδας μου, τῆς σωτηρίας ἀνέθηκα καὶ πρὸς σὲ τὴν εὐσπλαγχνον πίστει κατέφυγον, μὴ παρίδῃς με, ἐλπίς ἀπηλπισμένων, ἀλλ' ὡς πολυδύναμος πρόφθασον, σῶσόν με.

Καταβασία. Ῥδὴ Γ'. «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»

Ῥδὴ Γ'.

Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ, Κύριε, ὁ Θεός μου, ὁ ὑψώσας τὸ κέρας τῶν πιστῶν σου, ἀγαθέ, καὶ στερεώσας ἡμᾶς ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας σου.

Στενάζω νῦν ὀδυνηρῶς καὶ πικρῶς δολοῦζω καὶ θρηνηῶ σκυθρωπάζων καὶ πενθῶ περιπαθῶς. Οὐ δύναμαι γὰρ Σέ, Θεοτόκε, ὁρᾶν τὴν ἐμὴν παράκλησιν.

Κυρίως Κύριον σαρκί, καὶ Θεὸν παναληθῶς συλλαβοῦσα ἐν γαστρὶ, Κυριοτόκος, Πάναγνε, ἀνεδέχθης, διό Σε μακαρίζομεν.

Οὐκ ἔχω πράξεις ἀγαθὰς, οὐ κατάνυξιν ἔλωσ, οὐδὲ δάκρυα, Λόγε, σκοτισθεὶς τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λιταῖς Σῆς μητρὸς μὴ με κρίνης τὸν αὐτοκατάκριτον.

Αγία Δέσποινα ἐμέ, τὸν ὑπεύθυνον, πάσης ἐξελοῦ κατακρίσεις, παρηρησίαν πρὸς Θεόν, ὡς ἔχουσα, μητρικὴν καὶ τῇ νυμφῶνι τούτου με κατὰταξον.

Τῆς ἁγίας ὁμοιον

Τὴν πρὸς τὰ κρείττω σου ροπὴν, Θεοκτίστη δόξα, ὁ ἐχθρὸς μὴ ἐνέγκας, αἰχμάλωτον καθιστὰ βαρβάρους ὁ λυμεῶν, ἀλλ' εἰς μάτην ἐφρυδάτο.

Εχθρῶν ρυσθεῖσα ὀρατῶν, τοῦ Χριστοῦ τῇ ἰσχύϊ, ἀοράταις ἐνῆρξω προσπαλαῖειν ἀνδρικῶς, καὶ τούτων τὰς προσβολὰς τὰς πυρφόρους δάκρυσι κατέσθεις.

Ωθαῦμα, Μήτηρ, τὸ ἐν σοί, πῶς διήγαγες μόνῃ ἐν ἐρήμῳ, μὴδ' ὅλως πτοηθεῖσα τοὺς ἐχθρούς, μαχαίρᾳ δ' ὑπομονῆς αἰθιόπων κεφαλὰς διέκοψας.

Θεοτοκίον

Δακρύων δός μοι δαφιλῶς προχοάς, Θεοτόκε, καὶ ἀξιώσον βρέχειν, ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτί, τὴν κλίνην μου καὶ στρωμνὴν, ὅπως τύχω διὰ σοῦ ἀφέσεως.

Ἔτερον τῆς ἁγίας. «*Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους*»

Οκτῶ καὶ δέκα ἐτῶν, γεγονυῖα Θεοκτίστη, κατιδεῖν ἐξέδραμες ὁμαίμονα τὴν σὴν καὶ κατασπάσασθαι καὶ παραυτίκα βάρβαροι, σὺν ἄλλοις ἡρᾶν σε αἰχμάλωτον.

Ελθόντες βάρβαροι ἐν Πάρῳ, λιμένι προσώρμισαν αὐτῆς καὶ τῶν νηῶν ἐξέδησαν, τὰ σκύλα μερισάμενοι. Σὺ δὲ λαθραίως πέφευγας καὶ πρὸς τὸ δάσος προσεχώρησας.

Αναύρετος ἔκτοτε τοῖς πᾶσιν ὑπῆρχες, δοῖα, καὶ Θεῷ μόνῃ ἐνατενίζουσα, διέλαθες τὰ ἔνδρα καὶ ἀρπάγας τὰς τοῦ ὄψεως, ὥσπερ στρουθίον αἰοῖμι.

Θεοτοκίον

Νός μου τὸ σκότος, Θεοτόκε, φωτὶ τῷ θεϊκῷ ὡς ἀγαθὴ ἐκδυσωπῶ διάλυσον καὶ μετανοίας δάκρυσι, ρυσθῆναί με ἀξίωσον ὡς συμπαθὴς καὶ πολυέλεος.

Κοταβασία. *Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους. Αἴτησις.*

Κάθισμ. ἤχος δ'. «*Κατεπλάγη Ἰωσήφ*»

Τὴν στενὴν περιχαρῶς, μήτερ, ὀδεύσασα ὁδόν, πρὸς πλάτος ἡχθης οὐρανοῦ χοροβατεῖν διηνεκῶς. Καὶ σὺν φρονίμοις παρθένοις ἔνδον νυμφῶνος εἰσῆλθες νοητῶς, μετὰ λαμπάδος παιδρᾶς, τοῦ κάλλους ἐντρύφῃ τοῦ νυμφίου σου, ὥσπερ παρθένος ἁμώμος, Θεοκτίστη πανένδοξε. Διὸ δυσώπει ἀκαταπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν τὸν φιλόανθρωπον.

Δόξα. τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον: Κατεπλάγησαν Ἀγνή.

ᾠδὴ Δ'.

Χριστὸς μου δύναμις, Θεὸς καὶ Κύριος, ἡ σεπτὴ ἐκκλησία θεοπρεπῶς μέλπει ἀνακράζουσα, ἐκ διανοίας καθαρᾶς, ἐν Κυρίῳ ἐορτάζουσα.

Ροήν μοι δώρησαι δακρύων, Δέσποινα, ὅπως πλύνω τὸν ῥυπον τὸν τῆς ψυχῆς, καὶ εὔρω ὁ ἄθλιος, ὅπερ ἀπώλεσα κάλλος, συμβουλία τῇ τοῦ ὄψεως.

Εμὲ τὸν ἄσωτον, ἐμὲ τὸν δειλαιον, τὸν πολλὰ σοι ἀφρόνως, καὶ ἀναιδῶς πταίσαντα, πανάμωμε, κατοικτεῖρησον, σῶσον, καὶ γενένης ἐλευθέρωσον.

Θεέ μου εὐσπλαγχνε, Χριστὲ φιλόανθρωπε, δωρητὰ τοῦ ἐλέους νῦν ἐπ' ἐμοί, ράνον Σου τὸ ἔλεος· ἐκδυσωπεῖ Σε ἡ ἐλπὶς καὶ προστάτις μου καὶ μήτηρ Σου.

Ανόμοις πράξεσιν, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ γῆς παναθλίως βεβιωκώς, ὃν οὐχ ὑπερβέβηκα, Σὺ δὲ πανάχραντε ἁγνή, σωτηρίας με ἀξίωσον.

Χειρὼν ἐξέφυγες βαρβάρων πάνσεμνε, τοῦ Θεοῦ τῇ προνοίᾳ, ὥσπερ τρυγῶν, ἔρημον κατέλαβες, μεμονωμένην τὴν ζωὴν Θεοκτίστη διανύσασα.

Τίς οὐ θαυμάζει σου; Τίς οὐκ ἐπίσταται, Θεοκτίστη δοῖα, σὴν βιωτὴν; Ἦνπερ ὥσπερ ἄσαρκος ἐπολιτεύσω ἐν τῇ γῇ διὰ πόθον τοῦ νυμφίου σου.

Γυμνὴ καὶ ἄστεγος χειμῶνος καὶ θέρου, οὐδ' ὅπως οὖν θαυσαμένην ἄνθρωπον ἐν πάντε χρόνοις ἀληθῶς Θεοκτίστη καὶ τριάκοντα.

Θεοτοκίον

Βαβαί, τί γένωμαι; Πῶς διαφεύξωμαι τὸν φλογμὸν τῆς γενένης; Οἱμοὶ λοιπόν, Δέσποινα πανάχραντε, ἐλέωσόν μοι τὸν Κριτὴν πρὸ τοῦ τέλους ταῖς πρεσβεαῖς σου.

Ἔτερα τῆς Ἀγίας. «*Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ*»

Εν ἐρήμῳ μονωτάτῃ ἀσκεπὴς τε καὶ ὑπαιθρος, μήτερ, ἐκαρτέρεις καύσωνι καὶ κρύει παλαιούσα καὶ τῇ λοιπῇ κακουργίᾳ τῇ τοῦ σώματος, καὶ κραυγάζουσα, Δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Τῇ πικρίᾳ τῶν θερμίων, τὴν ψυχὴν σου γλυκαίνουσα, μήτερ Θεοκτίστη, καὶ λαχάνεις ταύτην στηρίζουσα, τῷ σὺν νυμφίῳ, ὥραία καὶ ἐπίχαρις, ὠφθης, κράζουσα, Δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Ωτῆς σῆς πρὸς τὸν Δεσπότην, ἀκλινοῦς ἀγαπήσεως, μήτερ Θεοκτίστη, πῶς ἀνεπιστρόφως διώδευσας, τρίβον στενὴν καὶ τραχεῖαν ἀνακράζουσα, Δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Θεοτοκίον

Παναγία Θεοτόκε τῶν πιστῶν ἡ βοήθεια, βοηθὸς γενοῦ μοι ἐν τῷ τὴν ψυχὴν μου χωρίζεσθαι ἐκ τοῦ δυστήνου σαρκίου, καὶ καταίσχυνον τοὺς ζητοῦντάς με δαίμονας τότε χειρώσασθαι.

Καταβασία. *Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλὴν*

ᾠδὴ Ε'.

Τῷ θεῷ φέγγει σου, ἀγαθέ, τὰς τῶν ὀρθρίζοντων σοι ψυχὰς πόθῳ καταύγασον δέομαι σὲ εἰδέναι, Λόγε Θεοῦ, τὸν ὄντως Θεόν, ἐκ ζόφου τῶν πταισμάτων ἀνακαλούμενον.

Αγνή καὶ σώματι καὶ ψυχῇ, πάντα γνε φανεῖσα, τὴν ἐμὴν ψυχὴν λαγνεύουσαν, κάθαρρον, ποιήσον ἀγνεύειν, καὶ καθοδήγησον τελεῖν με τοῦ Κυρίου τὸ θεῖον θέλημα.

Σὲ μόνην ἔχω καταφυγὴν, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καταλλαγὴν, ὃ ἐν πολλοῖς πλημμελήμμασιν ἅπαν τὸ τοῦ βίου ἀνύσας στάδιον, διό με Θεοτόκε σὺ κατοικτεῖρήσον.

Λύομαι φόβῳ καὶ δειλιῷ, ὅταν τοῦ θανάτου τὴν φρικτὴν ὥραν ἐκείνην λογίσωμαι, καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ σου κόρη θείαν ὑπάντησιν, ψήφόν τε τὴν δικαίαν καὶ τὴν ἀπόφασιν.

Απὸ καρδίας δδυνηρᾶς, καὶ συντετριμμένης ἐκ ψυχῆς προσφερομένην σοι δέξαι, φίλευσπλάγχχνως μήτερ εὖσπλαγχχνου Θεοῦ, καὶ σῶσον δωρεάν με τὸν ὄντως ἄσπλαγχχνον.

Τῆς ἁγίας ὁμοιον

Γνωρίσαι θέλων πᾶσιν ἡμῖν σὲ ὡς θησαυρόν, ὃ πολυέλεος Κύριος, ἐν τῇ τέλει μήτερ τῆς παροικίας σου εὐρεῖν σε κυνηγέτην σαφῶς διήγειρεν.

Ως οὖν κατεῖδεν ὁ θηρευτὴς, σὲ ἐν τῆς παρθένου τῇ ναφιδίᾳ περ κρόκην ὑφάσματος, ἢ ἱστὸν ἀράχνης ἐν τῇ ριπίζεσθαι, προέδῃ διαγινῶναι ἐμφαντικώτερον.

Εν τῇ προβαίνειν δ' ἰδεῖν αὐτόν, αὐθις πρὸς αὐτόν σὺ μήτερ ἔφηες, ὦ ἄνθρωπε, στῆθι δέομαί σου, μὴ πλησιάσης με, ῥίψον μοι ἔνδυμα καλυφθήσεσθαι.

Θεοτοκίον

Τῷ θεῷ φέγγει σου, ἀγαθὴ, τὴν ἐσκοτισμένην μου ψυχὴν ταῖς ἁμαρτίαις καταύγασον, φῶς γὰρ τὸ ἀνέσπερον σὺ γηγέννηκας παρθένος μετὰ τόκον μείναςα ἄφθορος.

Ἔτερα τῆς Ἀγίας. «**Ἐξέστη τὰ σύμπαντα**»

Τὸ τέλος ὡς ἤγγισε, μήτερ, τῆς ἐκδημίας σου θέλων ὁ δεσπότης σὲ τοῖς πᾶσιν ἀποκαλύψαι καθάπερ πλοῦτον ἡμῖν, ἄφνω κυνηγέτην σε εὐρεῖν ἐν ναφιδίᾳ κρόκης τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος.

Ως εἶδεν ἐρχόμενος ἐν τῇ ναφιδίᾳ ὁ ἄνθρωπος, χάριν προσκυνήσεως ὁσία, σὲ ὥσπερ κρόκη ἐν δεξιῇ τοῦ ναοῦ, τρόμφῳ τῇ ὁράσει συσχεθεῖς, φάσμα εἶναι ᾔετο καὶ τοῦ φεύγειν ἀπήρξατο.

Θηρεύων θηρεύματα, ὁ θηρευτὴς ἐθήρευσε, θήραν σε καθάπερ, Θεοκτίστη, καὶ τῇ, τραπέλῃ τῆς διηγρήσεως θέμενος ἐκάλεσεν ἡμᾶς, μήτερ, πρὸς ἐστίαν δαφιλῇ των ἁγίων σου.

Θεοτοκίον

Νός μου τὴν σκότῳσιν θεράπευσον πανάμωμε, ἵασαι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μου, τῆς ραθυμίας γνώφον ἀπέλασον, ὅπως εὐχαρίστως ἀνυμνῶ πόθῳ, καὶ γεραίρω σε τὴν θερμὴν μου ἀντίληψιν.

(Καταβασία. **Ἐξέστη τὰ σύμπαντα**)

ᾠδὴ ΣΤ'.

Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν ὑψουμένην καθορῶν, τῶν πειρασμῶν τῷ κλύδωνι, τῷ εὐδίῳ λιμένι σου προσδραμὼν βοῶ σοι, ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου, πολυέλεε.

Μὴ κύμα καλύψῃ με, μὴ ποντίσῃ καταιγίς, μὴ ἀφανίσῃ πέλαγος, μὴ καταδύσῃ θάλασσα, καὶ βυθὸς πικρᾶς ἀπογνώσεως, ἄλμυρᾶς ἀπωλείας κόρη πάντα γνε.

Ιλύος με λύτρωσαι καὶ βορβόρου ζοφεροῦ τῶν σαρκικῶν ὀρέξεων, καὶ ἡδονῶν, παρθένε, τῶν ἐμπαθῶν μακρὰν ἐξορίζουσα τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς τῆς διανοίας μου.

Ψυχὴν κατερρύπωσα παραλόγοις ἡδοναῖς, σπιλούμενος ὁ ἄθλιος, καὶ μολύνων τὸ σῶμα, ἔργοις αἰσχροῖς, ἀλλ' ὦ πολυεὖσπλαγχχνε, μὴ παρίδῃς με ὅλον κινδυνεύοντα.

Οπᾶσιν ἀχώρητος, ὁ ἀόρατος Θεός, ὁ ἀναφής, ὁ ἀναρχος ἀρχὴν λαβὼν, καὶ δρατὸς ἡμῖν, κόρη, γέγονε σὲ κοσμήσας ἀπείροις ἀξιώμασιν.

Τῆς ἁγίας ὁμοιον

Εξέστη καὶ ἔφριξεν, ὡς κατείδε σε σεμνὴ, μορφὴν ἔχουσαν βροτοῦ ὁ θηρεύων, καὶ φάσμα εἶναι δοκῶν σκιὰν δὲ ἢ ἄνθρωπον, ὑπὲρ φύσιν γὰρ μήτερ ἐνενέκρωσε.

Σαυτὴν ἐνσφραγίσασα τῷ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ, τότε αὐτῷ ὠμίλησας ἐκζητήσασα, μήτερ, προσενεγκεῖν αὐτὸν σοι τὸ ἄγχραντον καὶ ἀθάνατον σῶμα τοῦ Κυρίου σου.

Πληρώσας ὁ ἄνθρωπος τὸ σὸν αἶτημα θερμῶς μεταλαβοῦσα, ἔφησας, Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην σου, ἀγαθέ, καὶ ταῦτα βοήσασα, ἡὐχαρίστεις μεγάλως τῷ Δεσπότη σου.

Θεοτοκίον

Εἰς νοῦν τὸ κριτήριον, τὸ φρικτὸν ἀναπωλῶν, ἐξίσταμαι ὁ δαίλαιος, οἱμοὶ ἐμοὶ δέσποινα ἀγαθὴ, πρὸ τέλους με οἴκτισον καὶ πυρὸς τοῦ ἀσθέστου ἐλευθέρωσον.

Ἔτερον τῆς Ἀγίας. «*Τὴν θείαν ταύτην*»

Παθὼν θαλάσσης αἰοῖδι· μετὰ τῇ ῥάβδῳ τῶν εὐχῶν διαρρήξασα,
αὐθις ἐπόντισας Φαραὼ σὺ τὸν ἀόρατον, ἐπαγγελίας, μῆ-
τερ, πρὸς χθόνα φθάσασα.

Πολλαῖς τὴν σάρκα νεκρώσασα, ὦ Μητέρα Θεοκτίστη, ἀσκήσεις,
ψυχὴν ἐζώσας καὶ τῇ Κυρίῳ ἐτέλεσας ναὸν σαυτὴν, ὁσία,
περικαλλέστατον.

Τὸ σκότος, μήτερ, διέφυγες παθὼν καὶ πρὸς τὸ φῶς κατε-
σκήνωσας νῦν τὸ ἀνέσπερον, τῶν σὲ τιμῶντων φωτίζουσα
τὰς διανοίας φέγγει τῶν σὼν δεήσεων.

Θεοτοκίον

Τὴν σὴν παράσχου βοήθειαν, καὶ ρῦσαί με κινδύνων καὶ θλί-
ψεων, ἐκλυτρουμένη με τῶν ὀδυνῶν καὶ πταισμάτων μου ἢ
τοῦ παντός τεκοῦσα τὴν ἀπολύτρωσιν.

Καταβυσία. *Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον*

Κοντάκιον ἤχος δ'. «*Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ*»

Τῶν ὀρωμένων διαδράσα βαρβάρων, τῶν ἀοράτων τὴν ὀφρὺν
κατεβάλου, καὶ τῆς σαρκὸς ὁσία ἡδονάς, τέλεον νεκρώσασα
τῇ Θεῷ συνεκράτης. Ζήσασα ὡς ἄσαρκος ἐπὶ γῆς, θεοφόρε,
διὸ συνοῦσα νῦν ἐν οὐρανοῖς, τῇ σὴ νυμφίῳ, ἡμῶν ἀεὶ μέμνησο.

Ὁ οἶκος

Χεῖλη μεμολυσμένα, νοῦς δ' ἐσκοτισμένος, ποῖον, σοί, μήτερ
ὁσία, ὕμνον προσοίσουσιν; ὅμως τῇ σῇ πρεσβείᾳ θαρρήσας
ἐτόλμησα εὐφημῆσαι, ὡς εἶχον, τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον σοῦ
βίωσιν· πῶς μόνῃ ἐν ἐρήμῳ γυμνῇ καὶ ἄστεγος τὰς μεταλλαγὰς
τῶν καιρῶν καθάπερ ἄσαρκος ἐνεγκοῦσα, ἄρτου γενομένη, ἐν
χρόνοις πέντε πρὸς τοὺς τριάκοντα, θερμίσι καὶ λαχάνοις χρω-
μένη πρὸς τροφήν. Ὅθεν ἀγάλλῃ νῦν, θαυσιλῶς ἐντρυνύουσα τῆς
ἀθανάτου τραπέζης σὺν τῇ Νυμφίῳ σου. Αὐτὸν εἰς αἰῶνας ὁ-
μοῦσα καὶ ἡμῶν ἀεὶ μέμνησο.

Τῇ αὐτῇ μηνὶ θ', μνήμη τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θεο-
κτίστης τῆς Λεσβίας:

Στίχ. Λέσβου τὸ θρόγμα παρθένος Θεοκτίστη

Κτίστη Θεῷ πρόσκειται πάγκαλος νύμφη.

Συναξάριον:

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΘΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΘΕΟΚΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΙΑΣ*

Εἰκόνες καὶ στήλαι καὶ ἀνδριάντες διὰ τοῦτο πάντες εἰς τὸν ἡμέ-
τερον βίον εἰσῆχθησαν, ἅμα μὲν ὡς εἰς ἔπαινον τὸν μέγα τι καὶ κοι-
νωφελὲς κατορθωκότων, ὧν καὶ σώζουσι τοὺς τύπους γινόμενα, ἅμα
δὲ καὶ εἰς τὸν τῶν ὁρώντων ζῆλον καὶ τὴν τῶν καλῶν ἐπιμέλειαν
πολλὰ συντείνειν δυνάμενα. Οἶμαι δὲ καὶ λόγος συντελέσειεν ἂν εἰς
μνήμην παρατιθεὶς ἀρετῆς φίλον ἄνθρωπον βίον τε καὶ πράξεις τὰς
αὐτοῦ διηγούμενος. Ὅποτε γὰρ ἐκεῖνα τὰ κοινὰ τε καὶ ἄφωνα διὰ
ψιλῆς μόνης τῆς θέας οὕτως ὠφελεῖν δύναται, οἶονεῖ τις ὑπόμνησις
πρὸς ἀρετὴν γινόμενα, πόσον γε μᾶλλον λόγος ὠνήσειε πατρίδα καὶ
γένος διαλαμβάνων, ἀγωγὴν τε καὶ ἐπιτήδευμα, καὶ τὸ δι' αὐτῶν, αὐτὰ
τὰ πράγματα διηγούμενος καὶ ὑπ' ὅσιν τοῖς ἀκροαταῖς ἐκεῖνα καθά-
δη καὶ γεγονᾶσι παριστῶν; Ἐπεὶ οὖν οὕτω πρόδηλος ἐν τοῖς τῶν φι-
λασφῶν διηγήμασιν ἡ ὠφέλεια, προσέχειν ὑμᾶς ἀξίω· βίον γὰρ διηγῆ-
σομαι οὐ τὸν τυχόντα, οὐδὲ ὃν πολλοὶ πολλὰκις τῶν κατὰ Θεὸν ζῆν
ἐλομένων διήνυσαν, ἀλλὰ καινόν τε καὶ σπανιώτατον καὶ ὃν! εἷς, οὐκ
οἶδα, ἢ δύο τῶν τοιούτων εὐγενῆ καὶ φιλόνευκον ἐν τοῖς καλοῖς ἔσχη-
κότων ψυχὴν εἵλοντό τε καὶ εἰς πέρας διενεργεῖν ἠδυνήθησαν. Ἀρ-
κτέον οὖν μοι τῆς ὑποθέσεως καὶ ὅπως ἔχει τοῦ θείου βίου τούτου
διηγητέον.

Γενομένῳ μοί ποτε κατὰ τὴν Πάφον, γέγονα γάρ· καὶ γὰρ ἐπὶ
Κρήτην διεπεμπόμην ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Λέοντος ἐκείνου πεμφθεὶς,
Λέοντος, φημί, τοῦ εὐτυχοῦς ὄντως βασιλέως καὶ τὴν εὐτυχίαν Ρω-
μαίων τῷ τάφῳ συνθάψαντος, ἐπεμπόμην δὲ συστρατευσόμενος Ἡμε-
ρίῳ τῷ πάντῳ, τῷ στρατηγικωτάτῳ δηλαδὴ, καὶ ἄρχοντι τοῦ τε δρόμου
καὶ τοῦ στόλου παντός, ἢ τό γε ἀληθέστερον, καὶ αὐτῶν εἰπεῖν τῶν
παθῶν, καὶ ἵνα μὴ τὸ πολλῶν ἐγκωμίων τῆς στρατηγίας ἐκείνου πά-
ρεργον ποιησάμενος καὶ μικρὸν τούτου μνησθεὶς ἀτιμάσω τὸν ἄν-
δρα, ἐπὶ τὴν παρούσαν τέως ὑπόθεσιν εἰμι, ἐκείνου κατὰ καιρὸν μνη-

* Συλλογὴ ἁγίου Σάββα, κώδιξ 170 τοῦ α'. αἰῶνος καὶ ἕτερος τῆς αὐτῆς
συλλογῆς, τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος, ὑπ' ἀριθ. 33. Ὁ βίος δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ πατρολο-
γίᾳ τοῦ Migne, ἐξεδόθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου Ἰωάννου ἐν τοῖς ἀγιολογικοῖς
αὐτοῦ μνημείοις.

† Τὸ χειρ. : ὧν.

σθητόμενος. Ἐστελλόμεναι τοιγαροῦν τοῦτο μὲν ἐκείνῳ στρατευόμενος καὶ προβιβαζόμενος· εἰς πείραν στρατηγικῆν, οἷα πῶλος μητρὶ πρὸς τὰ γενναϊότατα τῶν στρατηγημάτων συσκαίρων, οὗτος¹ γὰρ ἦν ὁ τοῦ μακαρίτου μου βασιλέως σκοπός, τοῦτο δὲ πρεσβευόμενος πρὸς τοὺς τὴν Κρήτην κατέχοντας Ἀραβας. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν Ἴον ἐγενόμην τὴν νῆσον καὶ τοῦ πρόσω φερά τις εἶρξεν ἀσυμφόρων ἀνέμων ἡμᾶς, προσεπλεύσαμεν τῇ Πάρῳ, τὴν τε νῆσον κατὰ πάρεργον ἱστορήσαντες καὶ τὸν αὐτόθι τῆς δεσποίνης ἡμῶν ὁψόμενοι τῆς Θεοτόκου νεών, ἐντεῦθεν δὲ καὶ συνέβη τὸ πάρεργον μείζον ἡμῖν κοιμῶν τοῦ ἔργου γενέσθαι. Ὡς δὲ κατὰ τὸν λιμένα τὸν πρὸς τὴν Ναξίαν ἀπορῶντα κατήχθημεν, ὁ δὲ ἔστι πῶς ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν βαδυνόμενος, ἀναχωρῶν τοῦ κλύδωνος εὐφυνῶς, ὥσπερ ἐπὶ τούτῳ κατεσκευασμένος καὶ τῇ κοιλότητι τοῦ ὄρους κλειόμενος ὡς ἂν καὶ χειμᾶζιον εὐμαρῶς καὶ θερίζοιεν τὰ πλοῖα, ἐκβεβλήκαμεν καὶ μικρὸν προβάντες πρὸς τὸν ναὸν ἀνεδράμομεν. Θυμιάσαντες οὖν καὶ τὰς συνήθεις εὐχὰς ποιησάμενοι περιήμεμεν τοῦτον ἀγίαμενοι. Ὁ δὲ ἦν ἄρα καὶ ἀξιοθέατος καὶ ὀφθαλμῶν ἀτεχνῶς τροφή, λείψανα σώζων ἔτι τῆς παλαιᾶς ὥραότητος· συμμέτρως γὰρ ἐδεδόμητο πάντοθεν καὶ κίονι συχνοῖς τοῖς ἐκ βασιλικοῦ ἡρόηριστο λίθιν, πριστῶ τε λίθῳ πάντα τοῖχον ἡμφίστο παραπλησίως τοῖς κίονιν, εἰς τοσοῦτον δὲ τὸν λίθον λεπτύνας ἐξέφανεν ὁ τεχνίτης, ὡς δοκεῖν ἐξ ὑφασμάτων τὸν τοῖχον ἐνδεδύσθαι βυσσίνων, ὁ δὲ λίθος τοιαύτην ὑπέφαιεν ὑγρότητα καὶ μαρμαρυγὴν ὡς καὶ μαργάρων ἐν τούτῳ νικᾶσθαι τὸ στίλβον. Οὕτω τις ὑπερφύνης καὶ ξενίζουσα ἡ τοῦ λίθου ἦν ἀρετὴ, μᾶλλον δὲ ἡ τοῦ τεχνίτου σπουδή, ὅς καὶ τὸ κάλλος ἐφιλονείκησε τῇ φύσει προσαπονεῖμαι. Ὡς δὲ καὶ τῆς σεβαστῆς καὶ θείας τραπέζης τὸ ὑπερκεῖμενον ὁρόφιον, ὃ καὶ κιβώριον καλεῖν σὺνήθες, εἴσω τῆς πύλης ἐωράκαμεν, κατεπλάγημεν αὐτῷ² τῆς τερπνότητος, οὐδὲ γὰρ ἐφκει λίθου φύσιν ἔχειν τὸ τόρνευμα, οὐδὲ σιδήρῳ καὶ τέχνῃ καὶ χειρὶ λελαξεῖσθαι, ἀλλ' οἷά τινα γάλακτι ὀπῶ φουράνεντι καὶ πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ τέγους μεμιγχανευμένῳ τὸ χεῦματι. Τοιοῦτῳ ποτὲ ἐγὼ λίθῳ τεθέσθαι διφρηλατοῦσαν ἐπὶ ταύροις σελήνην. Τὸ μὲν οὖν ἔκειτο τεθραυσμένον, ἡμεῖς δὲ συνεθέμεν πρὸς τὴν ὄψιν καὶ παριστάμεθα ἐπαρώμενοι καὶ πάσῃ γλώσσει τὸν συντρίψαντα διαλοιδوروμένοι. Καὶ γὰρ ἦν τι χρῆμα καὶ ἄξιον οἴκου Θεοῦ κειμήλιον καὶ ἀνάθημα. Παριστάμενοι τοίνυν οὕτω καὶ θανιάζοντες καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῷ πάθει τοῦ λίθου καὶ αὐτοὶ τὰς ψυχὰς πάσχοντες, ὁρῶμεν ἐξ ἀπίνης μοναχὸν ὑπερκύψαντα τῆς ἐρήμου καὶ τοῦ ἄλσους προβαί-

¹ Χειρ.: οὕτω.

² Οὕτω τὸ χειρ.

νοντα καὶ ὡς ἡμᾶς ἀφικνούμενον, ὁχρὸν τὸ πρόσωπον, διατετηγότα τὰς παρειάς, γυμνὸν τὸ πόδε, ἀνχηρὸν ὄλον, χιτῶνα τρίχινον ἐνδεδυμένον, ἐπωμίδα τε καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα τῷ χιτῶνι παρόμοιον, ὡς θῆρα δασύν, ὡς ἄγγελον εὐμενῆ, οὐ γὰρ ἐδόκει ἀνδρὶ σιτοφάγῳ, ἀλλ' ἀσάρκῳ καὶ μικροῦ¹ καὶ ἀναίμονι, καὶ συνελόντι φάναι, θαῦμα ἦν καὶ ἰδεῖν ἀπὸ τῆς ὄψεως καὶ καταμαθεῖν ἀπὸ τῆς ψυχῆς. Προσελθὼν οὖν ἡσπάζετο ἡμᾶς· καὶ ἡμεῖς αὐτῷ ἐκείνον, καὶ ὅστις εἶη λέγειν, καὶ πατρίδα, καὶ γένος, καὶ εἰ μόνος ἐνταῦθα διέγει, προσετρεπόμεθα. Ὁ δὲ, πατρίδα μὲν καὶ γένος καὶ τᾶλλα, οἷς οἱ κατοικοῦντες ἀνθρώποι πόλεις σεμνύνονται, λέγειν οὐκ ἔχω, φησὶν, οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ τῶν ἐν γῇ μέλει τινός, οὐδὲ τοῖς ρέουσιν τούτοις ἡδομαι· πῶς γὰρ ὦν ἡδέως μᾶλλον ἐξίσταμαι; πατὴρ δέ μοι καὶ δεσπότης ὁ Θεός, ὃ μόνῳ ζῶ καὶ δι' ὃν μόνος ἀλώμενος κατὰ τὴν ἔρημον ταύτην χρόνους πλείους ἢ καὶ τριάκοντα καρτερῶ, ὄνομα δέ μοι Συμεών, τὸ δὲ ἀξίωμα μοναχός καὶ ἱερεὺς, τῆς ζωοθύτου καὶ ἀναιμάκτου φημί θυσίας. Ἡμεῖς δὲ τὴν ἀρετὴν ἐκείνου δινοπωθέντες, ἀπὸ τε τῶν λόγων, ἀπὸ τε τῆς θείας καὶ τοῦ ἐνδύματος ἔτι καὶ τῆς ἐπιφαινομένης ἀσκήσεως καὶ μᾶλλον ὅτι τοῦ Θεοῦ ἱερεὺς ἐχημάτιζε, τοῖς ποσὶ προσπεσόντες ἡτοῦμεν εὐχὴν καὶ συγγνώμην. Ὁ δὲ καὶ ἠῤῥατο καὶ παρακλήσεως προέειπε λόγους καὶ προσέχειν ἐκέλευσεν ἑαυτοῖς καὶ μὴ ἀθυμεῖν· συμπαθὴς τε γὰρ ὁ Θεός καὶ μακροθύμος καὶ τοὺς πρὸς αὐτὸν ἐπιστρέφοντας ἀγκυλαῖς οἷα τὸν ἄσωτον δέχεται. Τούτοις δὲ καὶ ἄλλοις τισὶ παρακαλέσας ἡμᾶς, ἐσιώπα. Ἐγὼ δὲ περιεργότερος ὢν καὶ συνιέναι δεινός ἦθος ἀνδρός, ἥξιον τὸν μέγαν καὶ διδάξει τι τῶν ἀπορρήτων, οὐ γὰρ ἀμοιρεῖν ὁμολίας ἐφκει μοι θεϊκῆς. Ὁ δὲ, τούτων μὲν, ἔλεγεν, ἄλλ' οὐδὲ γὰρ ἐγὼ τοιούτων ἡξίωμαι· τὰ ἑμαιοῦ γὰρ ἐξηλθὼν ἐνταῦθα πενθεῖν, οὐχὶ τὰ ὑπὲρ ἐμὲ ζητεῖν. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν οὐκ ἀληθεύων, ἀλλὰ μετριάων μᾶλλον καὶ ταπεινούμενος, ὡς τὰ μετὰ ταῦτα διδάξει. Λαβόμενος οὖν μου τῆς δεξιᾶς², ὥσπερ συνήθης ἦδη, οὕτω γὰρ διέθηκε τὸ ἀπλοῦν, αἱ γὰρ ψυχαὶ τῶν θείων ἀνδρῶν, ἐπειδὴ ἐν μετοχῇ τοῦ κρείττονος γένωνται, πρὸς αὐτὸ φιλονεικοῦσι μεταγίνεσθαι καὶ τῇ αὐτῇ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ μετουσίᾳ ἀγαθοὶ πᾶντι καθίστανται, ἀκέραιοι, ἀπλοῖ, πάντων ἐξηρημένοι τῶν ἀνθρωπίνων, ὥσπερ δὴ καὶ οὗτος, χαρίεις τε ὢν καὶ ἀγαθός· ἐδόκει λοιπὸν τῷ ἀπλάστῳ εἰς ὢν ἐξ ἡμῶν. Εἶτα ἐπ' αὐτοσχεδίου πον καθεῖσεσθαι διεκελεύετο· ἦσαν δὲ πον καὶ λίθοι καὶ κίονες τοῦ συμπτώματος καὶ πόα συχνὴ καὶ χλοάζουσα, πηγὴ τε νάμα-

¹ Οὕτω φέρεται γεγραμμένον εἰς ἀμφοτέρω τὸ χειρόγραφο.

² Τὸ ἕτερον χειρ. ἔχει ἐπὶ πλέον· κατὰ ψήφισας.

τος ἡδὺν τὸ ποτὸν ἀναβλίζουσα καὶ ὁ χῶρος ὅλος ἡσυχίας ἀνάπλεως
 ἦν. Καθίσας οὖν ἐπὶ τῆς πόας καὶ αὐτὸν με παρακαθιστάμενος ἐφόρει
 γεγηθέναι ὅτι περὶ ἡμῖν περιέειπεν. Ἀπιδὼν δὲ πρὸς αὐτόν, ὥρα σοι,
 ἔφη, ὦ πάτερ, εἶτι καλὸν ἐνταῦθα τεθέασαι διηγήσασθαι. Πλήν, ἀλ-
 λά λόγον ἀρξάμενος τέως κατέλεξον, τίς ὁ διαθεῖς οὕτω τῆς θείας τρα-
 πέξης τοῦτ' ἐπὶ τὸ κίλυμμα καὶ τίς ἡ ἀφιλόκαλος καὶ θηριώδης ἐκείνη
 ψυχὴ τε καὶ χεῖρ ἡ τοσοῦτον ἔργον ἀμερίμνωσιν συντρέψασα καὶ γὰρ
 κατὰ βραχὺ διεννοοῦμην αὐτὸν ἐπαγαγέσθαι πρὸς τὰ τελειότερα. Ὁ δέ,
 τὸν Νίστιον ἐκεῖνον ἀκούεις, ἔφη, τὸν τοῦ ναυτικοῦ τῆς Κρήτης κα-
 τάρξαντα; οὗτος ἐκεῖνος ὧδε γενόμενος, ἐν θαύματί τε τὸ ἔργον τοῦ
 κάλλους θέμενος μεμελέτηεν εἰς Κρήτην μετακομίσαι. Ὡς δὲ τὰς πύ-
 λας διεμέτρησε πρότερον, εἶτα τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ θεῖον ὁρόριον ἔδοξε
 τε καλῶς ἔχειν καὶ ἑκατέρωθεν εἰς γῆν ἔλκειν ἐπεχειρεῖ τῶν πυλῶν
 ἔξω, τὸ δὲ εὐθὺς ἐγένετο μεῖζον. Εἶτα μετρήσας ἐξάγειν ἐσπούδαξε,
 τὸ δὲ καὶ αὖθις μεῖζον ἐγένετο καὶ μᾶλλον μεῖζον, καὶ τοῦτο πολλάκις
 ἕως ὁ ἄρα ἐνέδωκε τοῦ βιάζεσθαι, ἀλλ' οὐ τοῦ φθινεῖν. Ὡς γὰρ κά-
 μνων διημάρτανε τοῦ σκοποῦ, καὶ γὰρ ὅς ἔοικεν οὐκ ἡξίου τὸ θεῖον
 μαρὸν γενέσθαι τὸ ἱερὸν, ἔσπευδε γὰρ ὡς λέγεται τῇ συναγωγῇ τοῦτο
 τῶν τῆς Ἄγαρ ἀνάθημα καταθέσθαι, συνθλάττει τὸ καλὸν ἐκεῖνο ἔρ-
 γον ὁ βδελυρὸς, βασκίνας τοῦ κόσμου τῷ τῆς Θεοτόκου ναφ. Ταῦτα
 οὖν ἀκούσας ἐλοιδοροῦμην αὖθις τὸν μαιφρόνον. Ὁ δὲ φησιν, ἀνέλι-
 σον ἔδωκε γὰρ τῆς παροινίας οὐ μετὰ πολὺν δίκην πρὸς τῷ τῆς κατ'
 Εὐβοίαν θαλάσσης συντριβείς ἄκρῳ, ὃ ξυλοφάγος ὀνόμασται καὶ γέ-
 γονεν ὑποβρύχιος. Ἡξίου τοιγαροῦν τὸν θεῖον ἐκεῖνον μετασχεῖν τρο-
 φῆς καὶ τὸ ἡμῶν παρακαλέσαι μικροψυχον τοῦ πλοῦ καὶ τῆς πόδας
 φορᾶς ἔνεκα καὶ γὰρ τριβὴν ἔδοκον τὸν χρόνον ἀντιπνεόντων ἡμῶν
 ἀποτροπαίων τῶν ἀνέμων. Ὁ δὲ καὶ μετέλαβε καὶ μηδὲν ἀποκρύπτων
 ἀνέειπεν, ὡς διαπλεύσεις μὲν εἰς Ναξίαν, κάκεισε μίαν ναυλοχησάμενος
 ἡμέραν καὶ τὴν δευτέραν πλεύσας τριταῖος εἰς τὴν Κρήτην ἀρτίει μι-
 δεμίαν ὑποστάς κάκωσιν, διαθήσεις τε τὰ κατὰ πάντων ὡς ἂν ἐβελή-
 σεις καὶ καθὼς ἔχει τὰ τῆς βασιλικῆς διατάξεως, αὖθις τε παλιννοστή-
 σας εὖ ἀποδεχθήσει παρὰ τοῦ πέμψαντος. Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον ὡς
 ἐκεῖνος ἔφη γέγονέ τε καὶ πέρας εἴληπεν, αὐτὸς τε φανερὸς ἦν, ὅτι
 τὴν ἄγνοιαν ἦν πρότερον ἔλεγεν ἔχειν οὐκ ἀληθεύοντος ἦν, ἀλλὰ διὰ
 πολλὴν μετρίότητα προσποιουμένου τὸν ἀγνοοῦντα. Εὐξάμενοι γοῦν
 καὶ ὑμνήσαντες ἐν τῷ ναφ κατέβημεν εἰς τὰς ναῦς, ἔωθεν δὲ διεπο-

¹ Τὸ χωρίον ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χειρ. φερόμενον ὡς ἔχει φαίνεται χωλαῖνον.

² Ἐνταῦθα τὸ ἕτερον χεῖρ. ἔχει ἐπὶ πλέον· καὶ αὐτὸς τὸν τοίχον διώρουπτεν.

ἠμεύθημεν εἰς Ναζῖαν, δέκα σχεδὸν σταδίους ἔχοντας τοῦ πορθήμου, καὶ αὐτὸς τῷ Θεῷ λειτουργήσας καὶ τῶν θείων ἡμῖν μεταδούς μυστηρίων μετέβητε τροφῆς σὺν ἡμῖν, εἶτα λέγειν ἤρξατο πρὸς με. Σὺ μὲν οὖν προφασίσαι περὶ ὧν ἀξίωσιν ἐθέλω σου τὴν ἀγάπην ἀπορίαν λόγων, ἢ δουλειῶν ἀφορμᾶς, ἢ γυναικός, καὶ τέκνων, καὶ οἴκου φροντίδος, ἢ τινος ἄλλας αἰτίας διακρινόμενος ἡμῶν τὴν ἀξίωσιν· ἐγὼ δέ σοι καὶ εὐημερίαν ἐπαγγελοῦμαι, καὶ εὐπορίαν πάντων, καὶ πολλὴν ἐκχειρίαν εὑρεῖν, καὶ δέομαι τηλικαῦτα τῶν ἐμῶν λόγων ἐν μνήμῃ γενόμενον τὸ τῆδε γεγονὸς συγγράψαι, μνήμης ὧν καὶ διηγήματος ἀξίον, ἔν' ὁ Θεὸς ἡμῶν παρὰ τῶν ἀκουόντων θαυμάζεται, θαυμαστός γάρ, φησὶν, ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ζηλωταὶ πολλοὶ τῶν δι' ἀρετῆς ὑψωθέντων γενόμενοι τῶν ἴσων τυγχάνουσι, καὶ αὐτὸς κερδάνῃ τὸν ἐκ τούτου μισθόν. Ταῦτα παραινέσας, ὧδε λέγειν ἀπήρξατο, προῶγμα ἐμοὶ παραδούς, φιλοθέοις ἀκοαῖς τὰ μάλιστα χαρίζομενος.

Κυνηγοί τινες ἐξ Εὐβοίας· δεῦρο πρὸ χρόνων ἤλθον ὀλίγων, ἔχει γὰρ ἡ νῆσος ἐλάφων τε καὶ αἰγῶν θήραν ὅτι πολλήν. Τούτων εἰς θεοσεβίης καὶ προσέχων ἑαυτῷ μάλιστα διήγημα διηγῆσατο τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλοπρεπείας οὐχ ἥκιστα ἄξιον, ὃς κατὰ καιροὺς οἶδε θαυμαστά ποιεῖν καὶ παραδοῖσα. Ἦλθον, φησίν, αὐτόθι θηρεύσων ποτὲ καὶ πρὸς τὸν θεῖον τῆς Θεοτόκου νεῶν εἰσελθὼν προσεκύνῃσά τε καὶ προσκυζάμην, ὥσπερ ἔθος· ἀεὶ μοι προῦσῃν. Περιβλεψάμενος δὲ μετὰ τὴν εὐχὴν εἶδον εἰς τὸ ἔδαφος ὕδωρ ἐν βόθρῳ βραχεῖ, μικρά τε ἐν τούτῳ βρεχόμενα θέρμια, καὶ γὰρ ὁ τόπος τρέφει ταῦτα καθὼς αἰλοῖται νῆσοι βοτάνας ἐτέρας. Ἡ μὲν γὰρ μαράθρου πολυχύτους ὄρητας εἰς πλῆθος βλαστίνει, πηγανον δὲ μόνον ἄλλι, καὶ θυμόν ἑτέρα ἢ τῶν ἄλλων τι βοτανῶν, ὃ δὲ φέρει πάντων ἑξάαιρετον ἡ νῆσος, τοῦτο τῶν ἄλλων καὶ μᾶλλον τρέφει καὶ ποιεῖ εὐθαλέστατον. Ἐωφάκειν οὖν, ὥς ἔφην, τὰ θέρμια οὕτως ἀπαυλνόμενα καὶ με λογισμὸς τις ὑπῆει ὥς πάντως εἴη τις ὁ ταῦτα καθείς εἰς τὸν λάκκον, καὶ θεῖος εἰκὸς ἐστὶν ἀνθρῶπος ὁ ταύτην τὴν ἔρημον κατοικῶν. Ταῦτα οὖν λογίζόμενος τὴν ἐταιρίαν ἔσπευδον φθίᾶσαι πρὸς τὴν ὕλην ἤδη χωρῆσασαν, τυχεῖν δὲ ἡδύχου τῷ μεγάλῳ τούτῳ θηράματος· ἤλπιζον γὰρ κερδᾶναι τι μέγιστον παρ' αὐτοῦ. Θηρεύσαντες οὖν θήραν πολλὴν ἐχωροῦμεν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἐβράδιζον πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ ἐτρεπόμην πρὸς τὴν εὐχήν. Εἰσελθὼν οὖν εἰς τὸ τῆς δεσποίνης τέμενος προσηυχόμεν, ὥρ' αὖ κατὰ τὸ δεξιὸν τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ τραπέζης οἶά τινα κορόκην ὕπ' ἀνέμου ριπιζομένην, αὐθίς τε ἔδοξα βλέπειν ἀράχνης ιστόν. Ὡς δὲ προβάς τὸ φαινόμενον διαγνῶνα ἡβουλήθην, ἤκουσα φωνῆς λεγούσης· στήθι, μὴ προβῇς, ἀνθρῶπε, πλέον μηδὲ πλησιάζης, αἰσχύνομαι γὰρ οὕσα γυνὴ γυνὴ θεαθῆναι σοί.

Ταῦτα οὖν ἀκούσας καὶ τῇ παραλόγῳ καταπλαγεὶς ἡβουλόμην φυγεῖν, ἀνωρθοῦντο γάρ μου τῆς σαρκὸς αἱ τρίχες καὶ ἀκάνθις ἦσαν ὀξύτεραι· τὸ γὰρ ἀπροσδόκητον ἐξ ἀπίνης ὀφθὲν δουλοῖ τὰ φρονήματα καὶ ἰθὺς εἶναι δόξει. Καταπλαγεὶς ἔστηκα κεκνηώς. Εἰς ἑαυτὸν οὖν γενόμενος καὶ θαρσύνων, ἠρώτων τίς τε εἴη καὶ πῶς ταύτην τὴν ἔρημον κατοικεῖ. Καὶ πάλιν ἐκινεῖτο φωνή· ῥήθρον μου τὸ χιτῶνιον δέομαι, λέγουσα, καὶ καλυψαμένη ὅσον μοι τὸ θεῖον βούλημα κελεύει λέγειν οὐκ ἀποκινήσω. Περιελόμενος οὖν εὐθὺς τὸν ἐπενδύτην ἀφῆκα καὶ τῆς πύλης ἐξέδραμον, ἡ δὲ λαβοῦσα περιεβάλλετο, μετὰ μικρὸν δὲ ὑποστρέψας ὁρῶ ταύτην ἔνθα καὶ πρὶν ἰσταμένην. Καὶ ἦν ἄρα τὸ μὲν εἶδος γυνή, τὸ δὲ φαινόμενον ὑπεράνθρωπον· θριξὶ λευκή, πρόσωπον μέλαν, μικρὸν, ὑποφαῖνον λευκότητα, δέρματι συνέχονσαν μόνῳ τὴν τῶν ὁσίων ἀρμογὴν, ἦκιστα σαρκὸς ἐμπεφυκυίας, ἔφκει δὲ τὸ ὅλον σκιᾷ. Ταῦτα οὖν ἰδὼν ἐδεδοίκεν, ἔτρεμον, ἑαυτὸν ἐμεμφόμην τῆς ἀκαιρίας, ὅτι μόνος τῆς ἐταιρίας ἀπολειφθεὶς τοιούτῳ ἐνέτυχον. Σύντρομος δὲ ὅμως περηνὴς πεσὼν ἐδεόμην εὐχῆς, εὐλογηθῆναι τε παρ' αὐτῆς ἐλπίσασθαι. Ἡ δὲ πρῶτον μὲν ἀποβλέψασα πρὸς ἀνατολάς, τάχα βουλομένη θεραπεύσαι μου τὴν διάνοιαν τοῦ μὴ δοκεῖν εἶναι φάντασμα, τὰς χεῖρας πετάσασα, προσήχητο μικρὸν ὑποψιθυρίζουσα. Εἶτα καὶ στυφαίνας πρὸς με, ὁ Θεός, φησί, ἄνθρωπε, ἐλέησαι σε· πλὴν, ἀλλὰ τίνας χάριν πρὸς τὴν ἔρημον ταύτην ἀφῆσαι, καὶ ὅτου δεόμενος πρὸς αὐτὴν ἐλήλυθας νῆσον; Ἐπεὶ δὲ σε τὸ θεῖον δεῦρο ἤγαγε βούλημα, δοξῶ μοι τῆς ἐμῆς ἔνεκα ταπεινώσεως, πάντα τὰ κατ' ἐμὲ ὅπως ἔχει διδάξω. Ἐμοῦ δὲ καὶ πάλιν εἰς γῆν ἑαυτὸν καταβιβληκός καὶ λέγειν δεόμενον, τοιῶνδ' ἐπεὶ ἤρχετο λόγων, λόγων τινων σειρήνων, πῶν ἡρώτων ἀηδόνων, οὐκ ἀποκριντοῦσάν τιν ἐξ ἡδονῆν.

Ἐμοί, φησί, Λέσβος πατρίς, Μήθυμα πόλις, ὄνομα Θεοκτίστη, τὸ πολίτευμα μοναχί. Ἐπινηπίας δέ μου τὴν ἡλικίαν, τῶν γεννητόρων κατοικομένων, παρὰ τῶν συγγενῶν ἐδόθην εἰς παρθενῶνα καὶ τὸ μοναχικὸν ἡμάρτεσθαι σχῆμα· ἔτη δὲ ἐγγύς που ὀκτωκαίδεκα γενομένη, περὶ τὰς τοῦ Πάσχα ἡμέρας εἰς τὴν πλησίον τῆς πόλεως ἐξέδραμον κόμην ἀσπασομένην τὴν ἀδελφὴν, ἦν γὰρ μοι κατοικοῦσα πρὸς τῇ κόμῃ μετὰ συμβίου. Νυκτὸς δὲ ἐπιδραμόντες ἄραβες Κρηῖτες, ὧν ἀρχηγὸς ὁ Νίσσιος ἦν ἐκεῖνος, πάντας ἡμᾶς αἰροῦσιν. Ἐωθεν οὖν παιανίσαντες ἀπεπλεύσαμεν καὶ τῇ νήσῳ ταύτῃ προσώρμισαν. Προσαγαγόντες δὲ τοὺς αἰχμαλώτους τὰ τιμήματα διετίθεντο. Ἐγὼ δὲ σκηψαμένη πρόφασιν καὶ πρὸς τὴν ὕλην χωρήσασα δρόμου τοῦ πρόσω εἰκόμην καὶ πρὸς τὸ ἐνδότερον ἐχώρουν τῆς νήσου. Εἶτα οὐκ ἐνέδοκα φεύγουσα ἕως ταῖς πέτραις καὶ τοῖς ὀξέσι τῶν λίθων¹ καὶ ξύλων περιτειράσασα

¹ Ἐκ τοῦ ἐτέρου χειρ. τὸ «τῶν λίθων» ἐλλείπει.

τοὺς πόδας ἐξαίμιος διέθηκα καὶ τὴν γῆν τοῖς αἵμασι κατεμόλυνα, καὶ τέλος ἀτονήσασα κατέπεσον ἡμῖθι. Καὶ τὴν μὲν πᾶσαν νύκτα τὰς ὁδύνas μὴ φέρονσα τῶν τραυμάτων πικρῶς διετέλουν. Ἐωθεν δὲ τοὺς ἀλάστορας ἐκείνους ἀποπλέοντας ἰδοῦσα πάσης ἀπηλλάγμην ὁδύνης, ἡδονῆς δὲ ὅσης ἀπέλαυον οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ἡ γὰρ τοῦ λίαν φοβούντος ἐλευθερία παντός ἄλλου λυπούντος ἐμπαρεῖχέ μοι λήθη. Καὶ νῦν ἤδη πρὸς τοῖς τριάκοντα χρόνοις καὶ μικρόν τι πρὸ ἐνταῦθα τοῖς θεομίσι καὶ ταῖς ἐκ τῆς ἐρήμου τρεφομένη βοτάναις, μᾶλλον δὲ τῷ Θεοῦ λόγῳ, διατελῶ μεμνημένη τῶν θείων λογίων, ὥς οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐν παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένη διὰ στόματος Θεοῦ. Ἐγυμνώθην δὲ τῶν ρακίων μου ἤδη διερωγῶτων, οἷσπερ δὴ καὶ ἡχμαλώτισμαι, ἐνδύομαι δὲ καὶ σκέπομαι θεία χάριτι¹ τῇ τὸ πᾶν συνεχούσῃ. Ταῦτα εἰπούσα καὶ τὸ ὄμμα εἰς οὐρανούς τείνουσα ἠ' ἡχοῖσθαι· διαλιποῦσα δὲ μικρὸν, ἐπεὶ με πρὸς γῆν ἐωράκει σὺν ἡσυχίᾳ πολλῇ νεύοντα καὶ μηδὲ πρὸς αὐτὴν ἀτενίσαι τολμῶντα, αἰδῶς γὰρ μου κατεῖχε τοὺς ὀφθαλμούς, ἦν ἔτι μετὰ μέγιστος ἀρετῆς, λέγειν ὀρξαμένη πάλιν, τὰ μὲν κατ' ἐμᾶν, εἶπεν, ἄνθρωπε, διηγησάμην, αἰτῶ δὲ σε μίαν ταύτην ἀποτίσαι μοι χάριν διὰ τὸν Κύριον. Ἦνίκα μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν νῆσον ταύτην θήρας χάριν ἐκπλεῖς, οἶδα γὰρ ὡς ἤξεις πάντως εὐδοκοῦντος Θεοῦ, ἐν σκευῇ λαβεῖν μοι καθάρῳ μίαν τῶν ἀχράντων μερίδων τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ γὰρ ἐξ οὗ τὴν ἔρημον ταύτην ὥκησα τῆς τοιαύτης οὐκ ἠξίωμα δωρεᾶς. Ταῦτα οὖν εἰρηκυῖα καὶ μηδενὶ τὸ παράπαν εἰπεῖν περὶ τούτων ἐντειλαμένη, σὺν εὐχῇ πρὸς τοὺς ἐταίρους ἀφῆκεν. Ἐγὼ δὲ πάντα πληρώσειν συνθέμενος χάριον ἐξῆει, ὅτι τοιούτου ἠξίωμα τυχεῖν θησαυροῦ, καὶ ζῶν ἀγρίων θηρευτῆς ὢν, ἀνθρώπων γέγονα, εἰμὶ προσήκει μᾶλλον ἀγγέλων καλεῖν. Κατὰ γοῦν τὸ πρόσταγμα τῆς ὁσίας ἡνίκα πάλιν μετὰ τῶν ἐταίρων ἐμελλον ἤδη ἐξίεναι πρὸς θήραν ἐλάφων τε καὶ ἀγρίων αἰγῶν, οὓς ἡ τοιαύτη νῆσος πολλοὺς καὶ μεγάλους τῶν ἄλλων μάλιστα τρέφει, θαῦμα εἰπεῖν τε καὶ διηγήσασθαι, τοῖς μὲν γὰρ ἐλάφοις τὴν χορὴν εἰσι παραπλήσιοι, μεῖζους δὲ τὸ μέγεθος ἢ κατ' ἐλάφον, τὸ δὲ κέρας δολιχὸν ὅσον ἐκαδεκάδωρον, οὐχ ὡς τῶν ἐλάφων ὅσοις καὶ παραφύσι κοσμούμενοι, ἀλλ' εὐθετενὲς ὅλον καὶ διὰ μιᾶς τῆς κεραίας περαινόμενοι. Ἐπεὶ οὖν ἐμελλον ὡς εἴρηται πρὸς θήραν ἐκπλεῖν, λαβόμενος μερίδα τῆς θείας τοῦ Κυρίου σαρκὸς ἐν πυξίῳ πρὸς τὴν μακαρίαν ἐκόμιζον. Ἐν τῇ νήσῳ δὲ γενόμενος καὶ πρὸς τὸν οἶκον τῆς θεομιήτορος ἐκκλίνας, ταύτῃ διήμαρτον εἶτε παρούσης καὶ λανθανούσης, ὅτι μοι καὶ συνῆλθον τῶν ἐταίρων τινές, εἶτε καὶ

¹ Τὸ ἕτερον χειρ. ἔχει : «χάρις».

ἀπούσης, λέγειν οὐκ ἔχω, πλὴν ὅτι διήμαρτον. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πρὸς τὴν ὕλιν θηρεύσαντες ὥριυσαν, ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν ναὸν ὑπενόστουν. Καὶ δὴ παρὰ χρῆμα τὸ ἱερὸν ἐφάνη γύναιον τὸ χιτῶνιον περιβεβλημένον, ὅπερ πρότερον εἴληφε παρ' ἡμῶν. Εἰς γῆν δέ μου καταβαλόντος ἑαυτόν, ἔδραμε καὶ σὺν δάκρυσι πόρρωθεν, μηδαμῶς, ἔλεξεν, ἀνθρώπε, μὴ τοῦτο ποιεῖς τὸ θεῖον δῶρον ἐπιπερόμενος μὴ καὶ φλέξης με τὴν ἀθλίαν ἀτιμάζων τὰ θεῖα. Λαβομένη¹ οὖν τοῦ χιτῶνος ἀνέστη, ἐγὼ δὲ ἐξήγαγον τοῦ κόλπου τὸ πυξίον σὺν τῇ δεσποτικῇ σαρκί. Κάκεινῃ πεσοῦσα εἰς γῆν τὸ θεῖον ἀπέλαβε καὶ θρήνοις καὶ δάκρυσι τὴν γῆν βρέχουσα, φέρεי γὰρ πολλάκις οὐ λύπη μόνον ἀλλὰ καὶ ἡδονὴ δάκρυον, οἶονεὶ τὸ ταπεινὸν καὶ πολυτενὲς δηλοῦσα τῆς ἡμῶν φύσεως, νῦν ἀπολύεις, ἔλεγε, τὴν δούλην σου, δέσποτα, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὅτι μοι τὴν ἄφρσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐν ταῖς χερσὶν ἔλαβον· νῦν ὅπου κελεύει τὸ σὸν κράτος οἰχῆσμαι. Ταῦτα εἰποῦσα καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ πολὺ εἰς οὐρανὸν διατείνουσα μετ' εὐχῆς με πρὸς τοὺς ἐταίρους ἀπέστειλεν. Ὅλίγας δὲ τινας θηρεύσαντες ἡμέρας καὶ δαψιλῇ τὴν θήραν συσχόντες ἐπανηρχόμεθα, κάκεινους μὲν ἢ πρὸς τὸ πλοῖον εἶχεν ὁδός, ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ μέγα θήρασμα τὸ ἐμὸν ἔθεον τὴν εὐχὴν ταύτης συνοδοιπόρον λαβεῖν. Γενόμενος δὲ κατὰ τὸν ναόν, εἶτα περιβλεπόμενος ὡς ἴδοιμι ταύτην, ὃ ἄξιον ἐκείνης χαρᾶς ὄραμα ἐμοῦ δὲ δακρύων², ὁρῶ κατὰ τὸν τόπον ἐνθα καὶ πρὶν ἐωράκειν αὐτὴν κεκμένην, οἷμοι, νεκράν. Πεσὼν οὖν καὶ τοὺς ὁραίους φιλήσας πόδας, δάκρυσί τε καταβρέξας αὐτούς, ἐνενῶς ἐστήκειν ἐπὶ πολὺ διαπορούμενος ὅτι καὶ πράξαιμι. Σοφὸν μὲν οὖν ἦν ἄρα καὶ συμφέρον δάκρυσιν ἐξιλεωσάμενον τὸν Θεὸν καὶ δεηθέντα τῆς μακαρίας, αὐτὴν ἐπιτρέψαι τὴν οἰκονομίαν τοῦ πράγματος, καὶ ὥσπερ ἔδοξεν ὑπονογήσαι ταύτης θελήματι θεῷ. Εἰ δὲ τούτου διήμαρτον κατὰ δευτερον τὸ ῥιθόμενον πλοῦν τοῖς ἐταίροις ἔχρην τὸ δρᾶμα κοινώσασθαι καὶ τάφῳ σὺν αὐτοῖς καταθεῖν τῆς δόξας τὸ λείψανον. Ἀλλ' ὡς ἔοικε δυσθήρατον χρῆμα ἢ τοῦ εὖ ἔχοντος ἐν πολλοῖς γνώσις. Ὅθεν αὐτὸς τοῦ καλοῦ τε καὶ τοῦ πρόποντος διημάρτανον, ἀγροικία δὲ καὶ φρενῶν ἐλαφρία. Τί γὰρ ἂν καὶ διανοήθῃ ἰδιώτης καὶ περὶ θήραν ἐπτοημένος ἀνὴρ, τολμηρόν τι πεποιήκα, πίστει μὲν ὡς ἔδοκουν, πλὴν ἀλλ' οὐκ ἀρέσκον Θεῷ ὡς αὐτὸ τὸ πέρας ἔδειξεν· ἐπεὶ μηδὲ καλόν, φησί, τὸ καλὸν οὐ καλῶς γινόμενον. Τὴν γὰρ αὐτῆς ἀποτεμύμενος χεῖρα καὶ ὀθὸν περιειλήσας κατέρχομαι εἰς τὴν ναῦν. Βαθείας γοῦν ἐσπέρας ἀναχθέντες ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τὸ ἱστίον πετάσαντες ἐφερόμεθα. Αἰσίων

¹ Τὸ ἕτερον τῶν χειρ. ἔχει: «λαβόμενος».

² Τὸ ἕτερον χειρ. ἔχει: «δακρύοντος».

δὲ τῶν ἀνέμων προσόντων ὥσπερ τῆς νηὸς ἱταμένης ἅμα φωτὶ τὴν Εὐβοίαν καταλαβεῖν φήθημεν, τὸ δὲ ἦν ἀτεχνῶς μάταιον. Ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἦν ἐν τῷ αὐτῷ ὄντες λιμένι πάλιν εὐρέθημεν καὶ ἡ ναὺς ἐλάχει πεπεδησθαι, πάσαις τε κώπαις καὶ ἀνέμοις ἦν ἀπειθή. Δεὸς οὖν ἔλαβε πάντας καὶ εἰς ἀλλήλους ὁρῶμεν τὴν αἰτίαν τοῦ πράγματος σὺν ἔχοντες συμβαλεῖν. Ὅψὲ δὲ μοι τῆς θείας χεῖρός ἐπὶ νοῦν ἐλθοῦσης καὶ διανοηθείς μήποτε τοῦτο εἴη ὃ ἀνιέλκει τὴν ναῦν, λαβὼν ταύτην καὶ λαθὼν ἀνῆλθον εἰς τὸν ναὸν καὶ παραθεῖς αὐτὴν τῷ λοιπῷ σώματι κατῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ εὐθὺς ἐλυόμεθα. Ὡς γὰρ τοῖς ἐταίροις πλεῖν διεκελευσάμην ἥλλατο θάπτον ἢ ναὺς καὶ πτηνὴ τις εἶναι παραδόξως ἐδόκει τῆς ὁδοῦ πνεύματος ὑποπιπλαμένης, ὁδοῦ τε ἀληθοῦς εἰχόμεθα. Καὶ τότε διεξῆεν ἐγὼ τοῖς ἐταίροις τὸ δρᾶμα, ὡς εἶρον τὴν μακαρίαν, ὡς τὰ κατ' αὐτὴν μοι πάντα ἀνήγγειλεν, ὡς τῆς θείας δωρεᾶς μετέσχεν εἶτα καὶ ὅπως κοιμηθεῖσαν εὗροίμι, καὶ τελευταῖον τὸ μέγα τόλμημα, ὡς τὴν χεῖρα ταύτης ἀφέλοιμι, δι' ἣν καὶ ἡ ἐπίσχεσις τῆς νηὸς ἦν, καὶ ὅπως ἀποδοθεῖσα πάλιν τὴν ναῦν εὐθὺς ἔλυσε. Ταῦτα ἐκείνοι ἀκούσαντες πολλὰ τε ἡμᾶς τῆς σιωπῆς ἐμέμφοτον καὶ πρῶμην εὐθὺς ἐκρούσαντο, σπουδῇ τε πολλῇ πρὸς τὴν Πάρον ἀνεπρέφοντο καὶ πάντες ὁμοῦ δρόμῳ πρὸς τὸν ναὸν ἐχωροῦμεν δέει τε κατεχόμενοι καὶ πίστει παρακρατούμενοι. Ἐγγίσαντες οὖν τὸν μὲν τόπον εὗρομεν ἔτι τῆς τοῦ σώματος θέσεως ἀποσώζοντα τύπον γέγονε δὲ ὁ νεκρὸς ἀφανής. Ἐκκληξίς οὖν ἔλαβε πάντας καὶ τῆδε κάκεισε περιεθέομεν περισκοποῦντες, περιβλεπόμενοι, αὐτὸ τὸ τῶν κινῶν ποιούντες ἡμεῖς οἱ θηρευταὶ ἰχνηλατοῦντες τὴν μακαρίαν, μήπου μετέπεσεν ἢ ἀνεβίω, καὶ τοῦτο γὰρ οὐκ ἀνέλπιστον ἦν ἐπὶ βίου τοιαύτη καινοτομία καὶ ἀρετῆς θαύματι, ἄλλοι τε καὶ ὕλας ἐξηχεύοντες εἶπον τὸ θεῖον ἐκεῖνο κεκμήλιον κρύπτεται, οὐδὲν τὸ παρὰ πᾶν εὐρίσκομεν, οὐκ οἶδα εἴτε Θεοῦ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο μεταθέντος σώμα ἐνθα φύλον αὐτῷ, εἴτε μένοντος μὲν ὅπου καὶ ἦν, ἡμῶν δὲ καὶ ἰδεῖν κωλυθέντων, ἵνα καὶ μεῖζον ὁ μισθὸς γένοιτο τῇ διαμαρτυρίᾳ τοῦ ποθουμένου. Οὕτως αὖν τοῦ τιμίου, φησί¹, λειψάνου τῆς μακαρίας ἀποτυχόντες, κατῆλθον εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀναχθέντες ἀπὸ τῆς γῆς ἀπῆμεν οἴκαδε δοξάζοντες τὸν Θεὸν τὸν ἐκείνῳ ποιούντα παραδόξᾳ τε καὶ ἑξαίσια.

Ταῦτα ὡς ἀνωτέρω μοι λέλεκται, διγηγασμένος ὁ μακάριος ἐκεῖνος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος καὶ ὄρκῳ² προσηφαλίσατο μὴ λήθης βυθῷ παραπεμψαι τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, μηδὲ κατὰ πρόφασιν ἥντινα οὖν σιωπῇ τὸ θαῦμα καλύψαι καὶ μὴ ἀνίγραπτον αὐτὸ τῷ αἰῶνι παντὶ

¹ Ἐκ τοῦ ἐτέρου χειρ. ἐλλείπει.

² Τὸ ἕτερον χειρ. ἔχει: «ὄρκου».

δωρησασθαι τὴν τε θείαν νέμεσιν καὶ τῆς ὁσίας τὴν ἀγανάκτησιν ὑφορωμένους. Ἐμοῦ δὲ πυθνανομένου τὸν τε χρόνον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς ἵνα καὶ συγγραφῇ πάντως τὸ θαῦμά τε καὶ ἡ μνήμη δι' ἔτους τελῇται, ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, πολλά, εἶπεν, ὥς ὁρᾷς, ἀγαπητέ, τοῦ διηγλήματος παραλείπεται. Καὶ γὰρ ἐσχὴν καὶ τὸ γένος, καὶ τὴν ἐν τῇ νήσῳ πᾶσαν αὐτῆς ἄσκησιν, ὅπως τε πρὸς τὰς τῶν ἀντικειμένων ἐχθρῶν ἡγώνισται προσβολὰς ταυτὶ πάντα γνώριμα ἔδει εἶναι. Ἀλλὰ τί πάθω τοῦ τῇ μεγάλῃ, φησὶν, ἐντυγχόντος μὴ κατὰ τὸν μέγαν ὄντως Ζωσιμῶν, ὃς ἐπίστατο βίους καὶ ἀγῶνας ἀνιχνεύειν καὶ κατορθώματα; Τοῦναντίον μὲν οὖν ὀρειφρότης ἐκεῖνος καὶ πολλὸς ἄνθρωπος καὶ τῶν τοιούτων ἀνήκοος, πλὴν ἐν τούτῳ διὰ μνήμης εἶχεν, ὥς ἔλεγεν, ὅτι φθινούσης ὁπώρας ὁ καιρὸς ἦν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Νοέμβριον. Ἀλλ' ἀγαπητὸν πάντως τὸ ἀπλῶς οὕτω γραφῇ τὸν βίον τῆς ὁσίας παραδοθῆναι εἰς πολλῶν ψυχῶν τῶν ἐντευξομένων ὠφέλειαν, τὴν δὲ μνήμην οἱ σπουδαῖοι καὶ φιλέοργοι τῶν ἀνδρῶν καθὼ βούλονται καὶ φίλον αὐτοῖς τοῦ χρόνου τάξουσιν. Οὐδὲν γὰρ ὅσα γε εἰς τὴν μνημονευομένην τὸ κατὰ τὴνδε τὴν ἡμέραν τὴν αὐτῆς μνήμην ἐροτάζεσθαι, ὅποταν οὐδὲ αὐτὸ τὸ πανηγυρίζειν ὅλως· τίνα γὰρ ἐν κλειαν προσηύκει καὶ δόξαν, ἐγκώμια καὶ πανηγύρεις, οἷς τῶν οὐρανῶν ἢ βασιλεία καὶ τὰ αἰδία κεκλήρωται ἀγαθὰ, εἰς ἃ ποθοῦσι καὶ αὐτὰ τῶν ἀγγέλων τὰ τάγματα παρακύψαι, πλὴν εἰμὶ ζῆλον ἄρα τοῖς συνιοῦσι καὶ κέντρον εἰς ἀρετὴν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς πανηγυρίζουσι μισθὸν προξενήσει;

Ταῦτα ὁ μέγας ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἡμῖν παραθέμενος καὶ ἄλλα προσθεῖς τὰ πρὸς σωτηρίαν συντείνοντα ἐξαπέστειλεν. Ἐπιφόρων δὲ ἀνέμων πνευσάντων τῇ ἐπιούσῃ κατήχθημεν εἰς τὴν Δίαν, ἐξ ἧς εἰς Κρήτην. Ταῦτα δὲ πάντως τῆς ποικίλης ἦν καὶ πανσόφου προνοίας, ἔργον Θεοῦ τὸ τὸν μοναχὸν ἐκεῖνον ἡμᾶς ἰδεῖν, τὸ ἐντιχεῖν αὐτῷ καὶ εἰς λόγους ἔλθειν, ἀκοῦσά τε παρ' αὐτοῦ ὅσα ἐκεῖνος πάλιν παρὰ τοῦ θηρευτοῦ μάθοι, ἃ καὶ μᾶλλον σοφὴν ἔχει καὶ παραδόξον τὴν οἰκονομίαν, τὸ τὴν ὁσίαν ἰδεῖν καὶ ἐν καιρῷ τοιούτῳ ἰδεῖν, ὅτε καὶ τὰ τοῦ τέλους ἐγγίζοντα ἦν, ὥστε μὴ λαθεῖν τηλικούτου βίου κοινωφελὲς διήγημα, τὸ λειτουργήσαν αὐτὸν λειτουργήμα τοιοῦτον τῆς τοῦ Θεοῦ, φημί, δωρεᾶς τῇ ταύτης ἀξία, τὸ θανούσαν ἰδεῖν καὶ τὸ ἐπὶ τῇ χειρὶ δρᾶσαι τόλμης ἔργον ὁμοῦ καὶ πίστεως καὶ δι' αὐτὴν πάλιν ἄλλον προβῆναι ἱερόπον οἰκονομίας θανμασιώτατον, καθ' ὃν ἢ τε τῆς μακαρίας οἰκείωσις πρὸς Θεὸν δόλῃ γέγονε, ναῦν ἐπέχουσα κλαυψίῃ χειρὶ καὶ πάλιν ἀποδοθείῃ λύουσα· γνώμης τε δοκιμασία τῶν συντηρητῶν καὶ συμπλόων καὶ ψυχῶν εὐγενῶν δόλωσις, οἱ κρείττους ὅκνου παντός ὀφθέντες ἐκούσιόν τε πάλιν ὑποστροφὴν προτιμήσαντες διὰ μόνην περι-

ουσίαν πίστεως, αὐτοὶ μὲν ταύτης ἀπηρτισμένον τὸν μισθὸν ἀπέχον, τὸ δὲ μείζον πάντων, ἡ θεία πρόνοια στρέφουσα τε καὶ ποικίλλουσα ἦν τὸ τὴν ἀγίαν ὀφθῆναι καὶ κρείττω ταφῆς, ἅτε ὅλως ὑπὲρ ἄνθρωπον ζήσασαν, μᾶλλον δὲ λόγοις οἷς αὐτὴ οἶδεν ἢ πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς βαθέως οἰκονομοῦσα καὶ διεξάγουσα. Τοῦτο τῆς ἐν Πάρῳ καταγωγῆς ἡμῶν καὶ τῆς ἐπὶ Κρήτην πορείας τὸ μέγα καὶ παρ' ἐλπίδα ἐμπόρευμα. Οὗτος ὁ βίος τῆς μακαρίας Θεοκτίστης· αὕτη ἡ ἄσκησις οὐ γυναιξὶ μόνον ἀλλὰ καὶ ἀνδράσιν αὐτοῖς μιμησασθαι χαλεπή. Οὕτως ἡ ἀσθενὴς φύσις, τὸ εὐτελὲς γύναιον, οὐδὲν πλέον εἰδὸς ἰστοῦ καὶ ἡλακάτης, πρὸς τὰς ἀρχάς τε καὶ τὰς ἐξουσίας διηγωνίσαστο καὶ τὸν παλαιὸν ἐνίκησε πετρυνιστὴν, ἐνδυναμωθὲν ἀπὸ ἀσθενείας, τὸ τοῦ Παύλου καθ' ὥραν εἰπεῖν, καὶ ἰσχυρὸν γενόμενον ἐν πολέμῳ εἰς δόξαν καὶ αἰνεσιν Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι αὐτῷ πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ καὶ τῷ ζωοποιῷ Πνεύματι νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Μνήμη τῶν ἁγίων Μαρτύρων Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Μνήμη τῆς ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Μνήμη τῶν ἁγίων Γυναικῶν Εὐστολίας καὶ Σωπάτρας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος Χριστοφόρος καὶ Μαύρα ξίφει τελειοῦνται.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ὁσιος Ἰωάννης ὁ Κολοβὸς καὶ ὁ ὁσιος Ἑλλάδιος ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

Ταῖς τῶν ἁγίων σου πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ Ζ'.

Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον εἰργάσατο ἄγγελος τοῖς ὁσίοις παισὶ, τοὺς Χαλδαίους δὲ καταφλέγον πρόσταγμα Θεοῦ, τὸν τύραννον ἔπεισε βοᾶν, εὐλογητὸς εἰ ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ιλαστήριον κεκτήμεθά σε πάντοτε, πρὸς Κύριον, ἐν πᾶσι δαινοῖς, διὸ αἰτησαι τοῦ ρυσθῆναι πάντων τῶν ἐκεῖ φρικτῶν κολάσεων, ἄχραντε, τοὺς Θεοτόκον ἀληθῆ ὁμολογοῦντάς Σε.

Μὴ ἀφέλῃς ἀπ' ἐμοῦ, θεογεννήτρια, τὴν σκέπην σου καὶ τὴν ἀντίληψίν σου, ἀλλὰ γένοιτο ἐν γῇ ζῶντί μοι χειραγωγός, χειμαζομένῳ μοι βοηθός, μεθισταμένῳ ποδηγέτης καὶ κρινόμενῳ φρουρός.

Ικετεύουσα μὴ παύσῃ τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, πανάμωμε, ὅπως λάβωμεν παντελῇ συγχώρησιν αἰεὶ, καὶ τύχωμεν τῶν ἐν οὐρανοῖς ἡτοιμασμένων ἀγαθῶν, δι' εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ.

Ητὸ φῶς τὸ ἐκ φωτὸς ἀποκυήσασα, νεφέλῃ πανυπέρφωτε, φωταγωγήσον σκοτισθείσαν πάθει πολλοῖς ψυχὴν ἐμὴν καὶ Σαῖς μαρμαρυγαῖς καὶ τοῦ ἐκλάμφαντος ἐκ σοῦ φωτὸς με φαίδρυνον.

Τῆς Ἀγίας ὁμοιον

Αγνοήσασα τὴν φύσεως τοῦ θήλεος ἀσθένειαν, ἔλῃν σαυτὴν ἐκδέδωκας, Θεοκτίστη, πόνοις τοῖς ἀσκητικοῖς ἐν πίστει βιώσας τῷ Χριστῷ, εὐλογητὸς εἰ ὁ Θεὸς ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Πῦρ τὸ θεῖον ἐν καρδίᾳ σου ἀνάψαν κατεμάρανε, μητέρα, σαρκοῦς τὸ φρόνημα καὶ ἰσαγγέλωζ ζῶσα ἐν τῇ γῇ, ἐμμήσω Παῦλον ὡς τὸ πρίν, μεθ' οὗ βόας νῦν τῷ Χριστῷ, εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Σὺν ἀγγέλοις νῦν παρίστασαι, καὶ ταῖς παρθένοις καὶ ὁσίοις ἅπασιν τῷ σῷ νυμφίῳ Χριστῷ, ὃν περ ἐκτενῶς ἐκέλευε, τῆς φλογὸς ἡμᾶς ρυσθῆναι, καὶ τυχεῖν τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Θεοτοκίον

Τομὴ θανάτου προσεγγίζει μοι, Δέσποινα, καὶ πτοεῖ με ἀγνή. Οὐ γὰρ ἔχω πράξεις ἀγαθὰς, διόπερ παράσχου μοι ἰσχὺν καὶ προθεσίαν τῆς ζωῆς μετανοῆσαι θερμῶς.

Ἔτερα τῆς Ἀγίας. «Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει»

Εκ πρώτας ἀμπελῶνι Κυρίου ἐνεκαρτέρησας, ὁσία, ὡς ἀληθῶς, καὶ καύσωνα ἤνεγκας, ἰδρῶτας πόνους τε. Ὅθεν εἰληφας ἀξίως τὸ δηνάριον τῇ τοῦ θίου σου δσιότητι.

Νυσταγμὸν τοῖς σοῖς βλεφάροις, ἐνδοξε, οὐκ ἔδωκας εἰμὴ σαυτὴν ἀληθῶς τοῦ πνεύματος τέμενος ἐπατέλεσας, ἀνακράζουσα, Εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μέχρι τέλους τῆς ἀσκήσεως τὸν δρόμον ἐτέλεσας, μητέρα, ἀκλόνητος, τὴν ταύτης ἀκρίβειαν σώζουσα πάντοτε, δι' ἧς ἔτυχες καὶ τῆς ἀφράστου δόξης νῦν, Θεοκτίστη, εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Ξενωθέντας τοῦ Θεοῦ, ἀπάτῃ ὕψεως, βροτοὺς, θεόνυμφε, ἀνεκαλέσω πρὸς Θεόν, βροτωθέντα, τεχθέντα δι' ἐξ αἱμάτων σου, ὃ ἦν μείναντα καὶ ὃ οὐκ ἦν γενόμενον, διὸ πάντες σὲ ὑμνοῦμεν.

Καταβασία. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει

ᾠδὴ Η'.

Εκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις δρόσον ἐπήγασας καὶ δικαίου θυσίαν ὕδατι ἐφλεξας, ἅπαντα γὰρ δρᾷς Χριστέ, μόνῳ τῷ βούλεσθαι. Σὲ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ηπηγὴ τοῦ ἐλέους ἡ ἀδαπάνητος, τῆς χρηστότητος κρήνη ἡ ἀνεξάντλητος. Τὸ τῶν οἰκιρμῶν ἀδιόριστον πέλαγος, σῶσόν με παρθένε, ἁγία Θεοτόκε.

Οκρατὴρ ὁ προχέων οἶνον, ὁ λουτὴρ ὁ ἐκπλύνων ρύπον ἐγκάρδιον, ὁ τῆς θεϊκῆς χορηγὸς ἀγαθότητος. Σῶσόν με, Παρθένε, τὸν πόθῳ Σε ὑμνοῦντα.

Τὰ βαρέα φορτία τῶν ἐγκλημάτων μου, ἐπ' αὐχένα μου φέρων κράζω τὸ ἡμάρτον καὶ ἀναισθητῶν ἐπιμένῳ τοῖς χείροσιν· οἴκτειρόν με, κόρη, ἐλπίς ἀπηλπισμένων.

Ναὸς ἅγιος οὕσα καὶ καθαρώτατος, τοῦ ἁγίου ἔμπλεως Δέσποινα Πνεύματος· κάθαρὸν κάμου τὸν ναὸν ἁγιάζουσα τὸν βεβηλωμένον ἐννοίαις ἐναγέσιν.

Τῆς Ἀγίας ὁμοιον

Ως νεκράν σε κατεῖδεν, ἐλθὼν τὸ δεύτερον, κατορύξας μνημεῖον σὲ ἐναπέθετο, δόξαν Θεῷ ἀναπέμπων ὁ κυνηγός, ὃς καὶ τὴν σὴν χεῖρα, ἀφείλεν εὐλαβεῖα.

Τῇ νηὶ προσεπέβη πρὸς τὰ οἰκεῖα μολών, τὴν σὴν χεῖρα, μητέρα, ὁ ἀφελόμενος, οὐ μὴν ἠδυνήθη τὸ πλοῖον πρόσω χωρεῖν, ἕως οὗ ὀπίσω στραφεῖς ταύτην ἀπέθετο.

Ως δὲ ἔγνωσαν οἱ ναῦται, μήτηρ, τὸ σύμβαμα, παραυτίκα στρα-
φέντες, μάτην, οὐχ εὐρόν Σε, κρίμασι Θεός, δὲ (οἷς οἶδε)
ἐκ Πάρου σε, ἄρας ἔθετό σε νῦν ἐν τῇ Ἰκαρίᾳ.

Θεοτοκίον

Εν τῇ ὥρᾳ, παρθένε, ἣ χωρισθήσεται ἡ ἀθλία ψυχὴ μου ἐκ
τοῦ σαρκίου μου, φάνηθι αὐτὴν περισκέπουσα, ρύουσα ἐκ
χειρὸς δαιμόνων, ἵνα Σε μεγαλύνω.

Ἔτερον τῆς Ἀγίας. «*Παῖδας εὐαγεῖς*»

Οπάλοι καυχώμενος ἀμέτρως ὁ ἄρχων τούτου τοῦ αἰῶνος
πέπτωκε πατούμενος, ὑπὸ σου πανόλβιε, τοῦ γὰρ Σταυροῦ
τὴν δύναμιν σὺ περιφέρουσα ἀνδρείως, Θεοκτίστη, καθε-
λες, τὴν ὄφρυν τὴν τούτου, Χριστὸν ὑμνολογοῦσα.

Παράδεισος σὺ διηνηθισμένος· καὶ κλῆμα τῆς νοητῆς ἀμπέλου
γέγονας, βότρυας προσφέρουσα, οἶνον κατανύξεως, ἡμῖν τοῖς
Σε γεραίρουσιν ἐναποστάζουσα. Οὐ πίνοντες ὑμνοῦμεν ἀπαύ-
στως τὸν ἰσχύν σοι δόντα αὐτῷ εὐαρεστήσαι.

Πρὸς πλάτος ἐπέθηκες τὸ τοῦ πόλου, ἀγγέλοις συμμέλπουσα,
τῷ κτίστῃ σου ὕμνον τὸν τρισάγιον, Θεοκτίστη ἐνδοξε. Τοῖς
σὺν ἐν τῇ γῇ τιμῶντάς σε, καὶ προσκυνούντας πιστῶς, τὴν
πάνσεπτον σορὸν τῶν λειψάνων δίδου τῶν ὀφλημάτων, ταῖς σαῖς
εὐχαῖς τὴν λύσιν.

Θεοτοκίον

Αγίων εἰς ἅγια τραφεῖσα, ἁγίων τὸν ὑπεράγιον γεγέννηκας,
ἁγία Θεόνημφε, ὅθεν ἐν ἁγίαις σοὶ φωναῖς πάντες κραυγά-
ζομεν, χαῖρε μητρόθεε, ἁγία Θεοτόκε παρθένε, χαῖρε τῶν ἁ-
γίων ἀγγέλων χαρμωσύνη.

Καταβασία. *Παῖδας εὐαγεῖς*

ᾠδὴ Θ'.

Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον, ὃν οὐ τολμᾷ ἀγγέλων ἀτε-
νίσαι τὰ τάγματα· διὰ σοῦ δέ, πάναγνε, ὥραθη βροτοῖς
λόγος σσεαρκωμένος, ὃν μεγαλύνοντες, σὺν ταῖς οὐρανίαις
στρατιαῖς σὲ μακαρίζομεν.

Νυμφὸν τοῦ λόγου, κόρη δόξῳτε, χρυσοφαῖς λυχνία, πορ-
φυρόμορφε θάλαμπε, λογικὴ ἀργυρόπλοκε ζῶσα σκηνή,
ἐμφύχε Θεοῦ θρόνε, πύρινον ὄχημα, πάγχρυσσε Παστάς,
περικαλλὲς Δέσποινα, σῶσόν με.

Φρικτὴ κολάσει εἰμὶ ὑπεύθυνος ζῶν ἀμελῶς καὶ βίον δια-
νύων παμβέβηλον, ἀλλ' ὁ αἶρων τοῦ κόσμου τὰ πται-
σματα, δέξαι νῦν τὴν μικράν μου ἐξομολόγησιν, καὶ ταῖς
ἐκείναις τῆς σῆς μητρὸς πυρὸς με λύτρωσαι.

Ιδοὺ προσπίπτω σοὶ παναμώμητε, πίστει θερμῇ, τὴν ἄκραν
τῆς ψυχῆς μου ἀπόγνωσιν, εἰς τὸ μέγα καὶ ἀπειρον πέλα-
γος τῆς σῆς ἀγαθωσύνης καὶ τῆς χρηστότητος ρίψας καὶ
βοῶν Σοὶ ἐν κλαυθμῷ, Δέσποινα, σῶσόν με.

Ελέησόν με Θεοχαρίτωτε, διὰ τὸ πλήθος κόρη τοῦ ἐλέ-
ους σου δέομαι, ἵνα κράζω ἀεὶ σοὶ γηθόμενος· χαῖρε Εὐ-
λογημένη, Θεογεννήτρια, χαῖρε Παναγία Μαριάμ πάντων
ἄνασσα.

Τῆς Ἀγίας ὁμοιον

Τυχοῦσα τῆς σῆς ἐφέσεως, δι' ἧς περ ἐλογίσω πάντα κό-
σμον ὡς σκύδαλα· τοῖς ὑμνοῦσί σε πόθῳ ἀντάμειψιν δώ-
ρησαι τῶν πταισμάτων νῦν τὴν συγχώρησιν, ταῖς σαῖς
ἐκείναις πρὸς Χριστόν, τὸν σὲ δοξάσαντα.

Τρυγὸν φιλήρημε καὶ φιλήσυχε, Περιστερά τε θεία, Θεο-
κτίστη πανένδοξε, τὰ σὰ τέκνα, ὦ μήτηρ, σπλαγγίσθητι,
μηδὲ ἀπαξιώσης σῆς ἐπισκέψεως, ἀλλ' ἀεὶ προΐστασο
ἡμῶν τῇ μεσιτείᾳ σου.

Τῷ πόθῳ, μήτηρ, σοὶ προσκομίσαντι, ὥσπερ λεπτὰ τῆς χή-
ρας τὸ ἐφύμνιον πρόσδεξι· χορηγοῦσα ἰσχύν πρὸς τὰ
κρείττονα νέμουσα καὶ πταισμάτων μοι τὴν συγχώρησιν.

Ἔτερον τῆς Ἀγίας. «*Ἀπας γηγενής*»

Φέρουσα χερσί, σταυρὸν τὸν πανάγιον ὥσπερ πηδάλιον, πί-
στιν δὲ ὡς ἄγκυραν, καὶ τὴν ἐλπίδα διαπετάσασα, τοῦ
βίου πολυκίνδυνον θάλασσαν ἐπλευσας, ἀγωγίμοις πλήρη
τὴν ὀλκάδα σου Θεοκτίστη πρὸς πόλον ὁρμίσασα.

Ηδη τῆς σαρκὸς τῶν κλείθρων ἀρθέντων Σοὶ, μήτηρ, ὄρας
τηλαυγῶς κάλλος τὸ ἀνέκφραστον. Καὶ τῶν σὼν πόνων
νῦν τὴν ἀνάπαυλαν, εὐροῦσα καθικέτευε, ὑπὲρ τῆς πολί-
μνης σου, τῆς τελοῦσης πόθῳ σὴν πανήγυριν, ἐν εἰρήνῃ τὸ
ζῆν περαιώσασθαι.

Δέχου τὴν ψδὴν ἀχρείου ἐκ στόματος, ἣν σοὶ προσήνεγκα, ὦ μήτερ ἀοίδιμη, καὶ γὰρ ὡς τέκνον εἰ καὶ ἀνάξιον σοὶ τῇ μητρὶ θαδέρρηκα· μὴ οὖν ἐδελεύξῃ με, ἀλλ' ἀμέμπτως ζῆν νῦν με ἀζιώσων, ἀπάραντα δὲ βίου ὑπόδεξαι.

Καταβασία. Ἄσας γηγενῆς

Θεοτοκίον

Σώσόν με ἀγνή, τὸν ἀχρείου δούλον σου, πίστει σοὶ κράζοντα, χαῖρε οἰκητήριον, τοῦ βασιλέως Χριστοῦ πανάμωμε, χαῖρε ἡ θεία τράπεζα, ἄρτον βασιτάσκα ζωῆς, κόρη, χαῖρε βάτε ἀφλεκτε, Θεοτόκε Μαρία παντάνασσα.

Ἐξαποστειλῆριον. «Γυναῖκες ἀκουτίσθητε»

Σταυρὸν ἐπ' ὧμων ἄρασα, Χριστῷ κατηκολούθησας καὶ ἐν ἐρήμῳ κατ'ὥκεις ὑπὸ πάντων ἀγνοουμένη, πέντε πρὸς τοῖς τριάκοντα χρόνους ἐν ταύτῃ ἤνυσας, ἐν δὲ τῷ τέλει Κύριος ἐδήλωσέ Σε ἀνθρώποις ὡς θησαυρὸν Θεοκτίστη. (αἰς)

Μαρία καθαρῶτατον, χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρήτου Τριάδος δοχεῖον γεγεννημένη, ἐν ᾧ Πατὴρ ἠυδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσε, καὶ Πνεῦμα τὸ πανάγιον ἐπισκίασαν σοί, κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

Εἰς τοὺς Αἶνους. Ἰστώμεν στίχ. δ', καὶ φάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια δ'. ἤχος α'. «Τῶν οὐρανίων ταγμάτων»

Εν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου χοροβατοῦσα σεμνή, καὶ σὺν παρθένοις, μήτερ, ταῖς φρονίμοις ἐκείναις, νυμφῶνος ἀθανάτου, ἔνδον αἰεὶ κατοικεῖν κατηξίωσαι· τῶν σὲ τιμώντων, μὴ παύσῃ οὖν πρὸς Χριστὸν, Θεοκτίστη, ὑπερεύχεσθαι.

Τῶν ἀθεάτων τὰ κάλλη νῦν περιθέουσα, καὶ τὴν φρικτὴν ἐκείνην κατοπτεύουσα δόξαν, ἀγία Θεοκτίστη, μέλπεις αἰεὶ, σὺν ἀγγέλοις τὸ ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος ὄντως εἰ ὁ Πατήρ, σὺν Υἱῷ τε καὶ τῷ Πνεύματι.

Τῶν φιλεόρτων τὰ πλήθη, δεῦτε συνέλθετε, τῆς θείας Θεοκτίστης τῇ ἐνδόξῳ ἡμέρᾳ, ἐνθέως εὐφρανθῶμεν, τιμῶντες αὐτήν, ἱεροῖς μελωδήμασι, καὶ γὰρ αὐτὴ ἐγεγόναι ὄλβος ἡμῖν, χαρισθεῖσα τῇ Πατρὶδι ἡμῶν.

Τοὺς ἐτησίως τελούντας σοὺ τὸ μνημόσυνον καὶ προσκυνούντας πίστει τὴν ἀγίαν σου κάραν, λύτρωσαι κινδύνων παντοδαπῶν, καὶ χορήγησον ἅπασιν τὰ τὴν ζωὴν συνιστώντα, ταῖς σαῖς εὐχαῖς, Θεοκτίστη, πρὸς τὸς Κύριον.

Δόξα. ἤχος δ'.

Σήμερον ἐξέλαμψεν ἡμῖν τῆς Θεοκτίστης ἡ σεβάσμιος πανήγυρις· ἦν περ ἐκ τῆς Πάρου πρὸς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἀρρήτοις κήρυμασιν ἀνεκόμισεν, ὡς πλοῦτον ἀναφαίρατον καὶ πηγὴν ἱαμάτων, καὶ καύχημα τῆς ἡμῶν πατρίδος· δεῦτε οὖν πάντες τὴν θεῖαν κάραν αὐτῆς κυκλοῦντες, συμφώνως βοήσομεν πρὸς αὐτήν. Ἐπὶ βλεψὸν ἐφ' ἡμᾶς, πανένδοξε Θεοκτίστη, λύσον τῶν συμφορῶν ἡμῶν τὸ νέφος, τῇ πρὸς Χριστὸν παρρησίᾳ σου, καὶ αἰτησάτω ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν: Προεόρτιον. Σήμερον ὁ Θεοχώρητος ναός.

Δοξολογία μεγάλη

ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΙΣ

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος ἡ γ' καὶ ἡ ε' ψδῆ. Ὁ Ἀπόστολος: Ἀδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος. Εὐαγγέλιον: Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην, Εἶπεν ὁ Κύριος, Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα.

Μεγαλυνάρια

Τὸ τῆς Λέσβου ἔρνος τὸ ἱερόν, καὶ τῆς Πάρου κῦδος, Ἰκαρίας τὸν πλουτισμόν, χριστωνύμων πάντων τὸ καύχημα τὸ μέγα, ὅσα Θεοκτίστη, ὕμνοις τιμῶμέν σε.

Χαῖροις Ἐκκλησίας τῆς τοῦ Χριστοῦ τερπνότατον ἄνθος, Θεοκτίστη μήτερ σεμνή· τὸ εὐωδιάζον τοῖς χριστωνύμοις πᾶσι, ὁδμαῖς κατορθωμάτων τῶν ἀμμημάτων σου.

Ιλεων ἀπέργασαι τὸν Χριστὸν τοῖς ἀσπαζομένοις τὰ σὰ λείφανα εὐλαβῶς καὶ ἐπιτελοῦσι τὴν μνήμην σου τὴν θεῖαν, ὅσα Θεοκτίστη Θεομακάριστε.

Κεωνικόν: Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

ΤΕΛΟΣ

ΟΙ ΕΞ ΙΚΑΡΙΑΣ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Ἐμμανουὴλ Γεωργιάδης, Πρόεδρος τοῦ Συνδ. τῶν Ἰκαρίων ἐν Καίρῳ	2	Γεώργιος Ἰ. Μωραΐτης	1
Ἡλίας Παμφύλης, Πρόεδρος τῆς ἐν Ἀλεξανδρ. Ἀδελφότητ. τῶν Ἰκαρίων	1	Νικόλαος Ξ. Τσαμπῆς	1
Χαράλαμπος Παμφύλης, Ἀντιπρόεδρος	1	Ἰωάννης Γ. Κεφαλᾶς	1
Κ. Ι. Παπαλᾶς	2	Ἰωάννης Τσαντῆς	1
Ἀναστάς. Ν. Λέπας	1	Ἀθανάσιος Τριπουλᾶς	1
Δημήτριος Ε. Μαρκάκης	1	Νικόλαος Θ. Γλαρὸς	1
Νικόλαος Κ. Μωραΐτης	1	Κωνσταντῖνος Γλαρὸς	1
Γεώργιος Κ. Μούγχαννης	1	Σ. Παπανικολάου	1
Παντελῆς Οἰκονόμος	1	Θεόδωρος Α. Τσανοῆς	1
Ἐμμανουὴλ Μούγχαννης	1	Μετῆλ Ν. Ἀδαμάκης	1
Χριστόδουλος Ἀνταράκης	1	Γ. Α. Πυροβολικῆς	1
Ζαχαρίας Η. Μαλαχίης	1	Νικόλαος Δ. Γλαρὸς	1
Βασίλειος Αἰγ. Σαφὸς	1	Βασίλειος Κ. Ζαχαριάδης	1
Ἀδελφοὶ Κ. Πάστη	1	Δημήτριος Μανούλης	1
Σπύρος Ποῦλλος	1	Κυριάκος Μαραγκοῦδης	1
Σταυρινὸς Ἀποστολιάκης	1	Κωνσταντῖνος Κολαμάκης	1
Θεόδωρος Ζ. Ποῦλλος	1	Ἰ. Α. Στενός	1
Ἡλίας Ζήξης	1	Σπυρίδων Τέσκος	1
Νικόλαος Γηακ. Βασιλάρος	1	Νικόλαος Κ. Κονζῆς	1
Ἀντώνιος Π. Κ. Μαυρίδης	1	Σίμος Α. Κόχλιας	1
Βασίλειος Ξενάκης	1	Ἰωάννης Παπαβασιλείου	1
Φύλιππος Α. Πυροβολικὸς	1	Γεώργιος Ν. Κόχλιας	1
Γεώργιος Τραμπουλάκης	1	Κωνσταντῖνος Τσαντίρης	1
Ἐλισάβετ Π. Καραφᾶ	1	Νικόλαος Τέσκος	1
Ἀδελ. Ν. Ἐμ. Κοντογιάννη	1	Κυριάκος Στενός, ἱερεὺς	1
		Κ. Πολίτης	1
		Β. Δ. Παπαβασιλάκης	1
		Ἰωάννης Γ. Τσαντίρης	1
		Ἰωάννης Μελῆς	1
		Κωνσταντῖνος Κουῖβδος	1

Κωνσταντῆς Φάκαρος	1	Γεώργιος Τσαῦς	1
Σταμάτιος Χ. Καρίμαλης	1	Γεώργιος Κόχilas	1
Κωνστ. Μανρίκης, ἱερὺς	1	Χριστόδουλος Στρούπας	1
Ἐμμ. Μωραΐτης, ἱερὺς	1	Βασίλειος Καράπτης	1
Ἀλέξανδρος Δ. Ράπτης	1	Ἀγγελῆς Καζιμάνης	1
Ἰωάννης Τρατρεῖς	1	Ἀναγνώστης Φωκιανὸς	1
Πέτρος Κ. Μούγλανης	1	Ἠλίας Χουτρίδης	1
Θεολόγος Μανρονικόλαος	1	Βασίλειος Ε. Κοτσωφλιάκης	1
Ἰ. Ἀμάξης	1	Μιχαὴλ Ἰ. Σπανὸς	1
Ἰ. Μούγλανης	1	Ἰωάννης Καραμπάσης	1
Ἀντώνιος Μανρονικόλας	1	Γ. Μ. Καλὺνιος	1
Κυριακούλα Οἰκονόμου	1	Ἰωάννης Θ. Κοτσάνης	1
Βασίλειος Παπαλᾶς	1	Χρῖστος Ζ. Σπέης	1
Ματθαῖος Τσαρνᾶς	1	Παναγιώτης Καραγιαννάκης	1
Κ. Παγκέρης	1	Εὐάγγελος Ν. Ἀνδριώτης	1
Γεώργιος Κατσουλιέρης	1	Ἀφροδίτη Χονδρουδάκη	1
Γεώργιος Ἡ. Ἀμάξης	1	Ἀθανάσιος Θ. Πλάκας	1
Ἐμμαν. Παμφίλης	1	Νικόλαος Λιτσαρδῆς	1
Χριστόδουλος Ε. Ξενάκης	1	Στυλιανὸς Γ. Μπαζαῖος	1
Θ. Α. Μαλαχίας	1	Εὐάγγελος Νικολαΐδης	1
Μιχαὴλ Θ. Κατσαρὸς	1	Δημήτριος Χατζλαρίδης	1
Γ. Σ. Ζητούλας	1	Ἰωάννης Κ. Τουφεξῆς	1
Ἰωάννης Ν. Λοῖζος	1	Γεώργιος Α. Μαλαχίας	1
Στυλιανὸς Γ. Γλαρὸς	1	Τριαντάφυλλος Μουλᾶς	1
Παντελῆς Καβουριάκης	1	Ἰωάννης Σ. Μάζαρης	1
Στυλιανὸς Κυπραίος	1	Σταμάτιος Μάζαρης	1
Φίλιππος Δούλης	1	Νικόλαος Χ. Κοῦσκος	1
Μιχαὴλ Α. Κατσαρὸς	1	Ἀθανάσιος Τσίφος	1
Νίκος Παπαϊωάννου	1	Ἀργύριος Μοθωνῆς	1
Δημήτριος Τσαρνᾶς	1	Χ. Σπανὸς	1
Στυλιανὸς Σκάβδης	1	Α. Ι. Σπανὸς	1
Γεώργιος Χ. Κατσᾶς	1	Νικόλαος Σπανὸς, ἱερὺς	1
Ἀντώνιος Κριτικὸς	1	Χαράλαμπος Μάζαρης	1
Πέτρος Μανρίκος	1	Γεώργιος Κοζιμάνης	1
Ἰωάννης Πουλιανὸς	1	Κωνσταντῖνος Δουρῆς	1
Γεώργιος Ν. Τσουννης	1	Ἰωάννης Κώτης	1
Ἀπόστολος Π. Κ. Στενὸς	1	Νικόλαος Ἰ. Δουρῆς	1
Χαράλαμπος Ἀνταράκις	1	Γ. Στ. Λομβαρδᾶς, Σχολάρχης	2
Γεράσιμος Μουλᾶς	1	Ἰ. Ναὸς ἀγ. Πολυμάργου	1
Ἰωάννης Δ. Γιαγουρεῖς	1	Κυριάκος Γ. Πλακιάς	1

Δημήτριος Παπαχειμόνας	1	Γεώργιος Σ. Καστανῆς	1
Στυλιανὸς Κουτούφαρης, ἱερὺς	1	Ἠλίας Παπλοματᾶς	1
Ἀπόστολος Πέδος	1	Παπακωνσταντῖνος Σπανὸς	1
Ἀνδρέας Παλαιολόγος	1	Κυριάκος Κουζῆς	1
Ἀ. Ἰ. Στενὸς	1	Ἀπόστολος Παριζὸς	1
Νικόλαος Σ. Κοτσάπτης	1	Νικολῆς Σ. Κουτούφαρης	1
Κωνσταντῖνος Ἰ. Πλάκας	1	Σιδεργῆς Α. Μουλᾶς	1
Περικλῆς Φάκαρης	1	Ἀρχιμ. Ἡ. Μουσέτης	1
Σταυρὸς Γ. Πολίτης	1	Ἰερὺς Μαλαχίας	1
Νικόλαος Κ. Καροῦτσος	1	Ἰερὺς Στέφ. Φάκαρος	1
Μαρία Κ. Νικολαΐδου	1	Κωνσταντῖνος Ράπτης	1
Γεώργιος Ζ. Μαλαχίας	1	Ἰωάννης Α. Αἰβαλιώτης	1
Ν. Πάτελλος	1	Ἐμμανουὴλ Ν. Ἀποστολίδης	1
Ζανῆς Σμαράγδης	1	Ἐμμανουὴλ Εὐ. Μαμιματᾶς	1
Γρηγόριος Βουλγαριάκης	1	Γεώργιος ΠαπαἨλία	1
Ἠλίας Μπατοῦγρος	1	Στέφανος Κάτης	1
Ἠλίας Χαλβᾶς	1	Ἀνδρέας Μαμιματᾶς	1
Ἀντώνιος Μάζαρης	1	Ἀπόστολος Παργιανὸς	1
Χριστόδουλος Α. Πίτακας	1	Ἀλέξανδρος Δ. Ράπτης	1
Ἰωάννης Ν. Κάντας	1	Εὐστράτιος Μαυροδόντης	1
Στρατῆς Δ. Μουλᾶς	1	Πέτρος Οἰκονόμος	1
Σαράντης Α. Ἀλλεῆς	1	Χρῖστος Μαμιματᾶς	1
Ἰωάννης Γ. Βλάχος	1	Γεώργιος Μαυροδόντης	1
Γεώργιος Σ. Ποῦλλος	1	Θεμιστοκλῆς Ράπτης	1
Ἰωάννης Α. Ἀλλεῆς	1	Βασίλειος Ν. Μαντακούνης	1
Σταμάτιος Χ. Μπατοῦγρος	1	Ἠλίας Τσαμπῆς	1
Ἰωάννης Δ. Λεσῆς	1	Γεώργιος Χ. Κατσᾶς	1
Νικόλαος Χρῖστος	1	Σαράντης Α. Γέμελης	1
Κυριάκος Καρίμαλης, ἱερὺς	1	Ἀριστοτέλης Αἰβαλιώτης	1
Χριστόδουλος Μπριλῆς	1	Σταμάτιος Η. Δουρῆς	1
Ἰωάννης Σχίζας	1	Χρῖστος Κ. Τσαμπῆς	1
Μιχαὴλ Κοῦβδος	1	Νικήτας Π. Τριπόδης	1
Νικόλαος Στενὸς	1	Σταμάτιος Π. Τριπόδης	1
Ἰωσήφ Στενὸς	1	Ἰωάννης Β. Κούβαρης	1
Ἀπόστολος Ζ. Κόχilas	1	Νικόλαος Σ. Κράτσας	1
Νικόλαος Σ. Μελῆς	1	Βασίλειος Ν. Βρούτος	1
Γεώργιος Ν. Γιάκας	1	Ζαχαρίας Κατσᾶς	1
Κωνσταντῖνος Ἰ. Καρίμαλης	1	Κωνσταντῖνος Π. Παργιάρης	1
Νικόλαος Π. Ἡ. Καραπέτη	1	Κωνσταντῖνος Σ. Σταυρινάδης	1
Κωνσταντῖνος Γ. Πάτελλος	1	Κατίνα Γ. Παντελάδη	1

Ἀρχοντούλα Χερουβή	1	Ἀλέξανδρος Ἰ. Σχίζας	1
Βασιλεία Χερουβή	1	Νικόλαος Ζ. Καρούτσος	1
Ἀσημίνα Μούγιαννη	1	Κωνσταντῆς Μελῆς	1
Ἑλένη Παμφύλη	1	Γεώργιος Ἰ. Παῖδος	1
Στυλιανή Λούλλη	1	Ἀλέξανδρος Δρεσινάκης	1
Ἑλένη Χρυσοχοῦ	1	Χαράλαμπος Κ. Γιάκας	1
Ἀργυρῶ Παπαγιωργάνη	1	Σπύρος Σιερχλῆς	1
Ἰφιγένεια Δούκα	1	Ἰωάννης Ν. Μαλαχίας	1
Καλλιόπη Δούκα	1	Παντελῆς Σ. Μαλαχίας	1
Β. Ι. Σιβιτανίδης	1	Λεωνίδας Μαλαχίας	1
Μοσχούλα Μωραΐτη	1	Ἰωάννης Μ. Καράπητης	1
Ἀργυρῶ Λούλλη	1	Ἰωάννης Δ. Κουτούφαρης	1
Κωνστ. Κουλουλίας, ἱερεὺς	1	Χριστόδουλος Ν. Μαλαχίας	1
Σταμάτιος Ἰω. Σαλλᾶς	1	Ἀθηνᾶ Τσαμούταλη	1
Κωνσταντῖνος Ν. Τσουνῆς	1	Μαριγῶ Τσαμούταλη	1
Κωνσταντῖνος Πετρῆς	1	Γιαννούλα Τσαμούταλη	1
Γεώργιος Πίττακας	1	Κ. Ἀγγελόπουλος	1
Χαράλαμπος Σπανός	1	Γεώργιος Ἀποστόλου	1
Βασίλειος Κούτης	1	Ἰ. Θεολογίδης	1
Ἡλίας Κωτσορνίθης	1	Σ. Ἀργυράκης	1
Ἡλίας Καλογερός	1	Κ. Παπαγεωργάκης	1
Ἡλίας Γενοῦζος	1	Θεμιστοκλῆς Τερζῆς	1
Σταμάτιος Ν. Ἀτσιδαῦτης	1	Ζαχαρίας Κ. Κούβαρης	1
Νικόλαος Χ. Τσαργανῆς	1	Λέων Δουρῆς	1
Ἰσίδωρος Χ. Μακρογεώργης	1	Μιχαῖλ Χ. Ἰωάννου	1
Θεοφάνης Γ. Ξηρός	1	Παναγιώτης Ἡλίας	1
Σταμάτιος Στ. Μαλαθρίτης	1	Καραβασίλης Ρόδιος	1
Κωνσταντῖνος Α. Καλαφάτης	1	Ἀλέξανδρος Σοφός	1
Κωνστ. Πηρούδης, ἱερεὺς	1	Μιχαῖλ Κανάβης	1
Πέτρος Μαλαθρίτης	1	Ζ. Ε. Κράτσας	1
Ἰωάννης Ἀ. Γιάκας	1	Παρασκευῆ Ζ. Κράτσα	1
Γρηγόριος Βροῦλλος	1	Κ. Ν. Τερζῆς	1
Κωνσταντῆς Θ. Σπανοῦ	1	Θεοδόσιος Τερζῆς	1
Γεώργιος Θ. Σπανοῦ	1	Δημήτριος Μοῦζος	1
Μιχαῖλ Γεωργίου	1	Βασίλειος Λοντζος	1
Δημήτριος Γενοῦζος	1	Νήφων Μαλαχίας, ἱερεὺς	1
Ζαχαρίας Ἀπ. Μαλαχίας	1	Ἑλισάβετ Μ. Τσαγανοῦ	1
Γεώργιος Ψυχόγηρος	1	Μάρθα Τσαγανοῦ	1
Χριστόδουλος Ἰ. Τσαντήρης	1	Σταματούλα Τσαγανοῦ	1
Ἀλέξανδρος Κ. Φάκας	1	Οὐρανία Χοργιάτη	1

Μιχαῖλ Τσαγανός	1	Ν. Μ. Ζαχαριουδάκης	1
Ἀσημίνα Πετανοῦ	1	Μύλ. Βογιατζῆς	1
Λεμονιᾶ Πασβάνη	1	Κ. Μ. Φλοῖσκος	1
Φωτεινὴ Τσαγανοῦ	1	Καλ. Ἀλ. Σταυροπούλου	1
Μελπομένη Παπαϊωάννου	1	Γ. Γεωργιάδης	1
Ἀργυρῶ Χοργιάτη	1	Κ. Λοῦζος	1
Γιαννούλα Χοργιάτη	1	Ἀ. Ψυλλιάκος	1
Φωτεινὴ Ζολώτα	1	Α. Κ. Ξενάκης	1
Σταματούλα Ζολώτα	1	Ξ. Ξενάκης	1
Κυριακούλα Καβουριάση	1	Ἰ. Ξενάκης	1
Ἀντώνιος Ζολώτας	1	Γεώργιος Πλουμιστός	1
Παντελῆς Χαλαμινδάκης	1	Λεωνίδας Γλαρός	1
Κυράνα Ν. Πορτέλλου	1	Δ. Βασίλαρος	1
Ἀσημίνα Μαλαθρίτη	1	Ἡλίας Γ. Βασίλαρος	1
Στέλια Καλαφάτη	1	Νικόλαος Λακκίδης	1
Βασιλεία Λιερχή	1	Κώμαινα Βασιλαίνα	1
Σ. Ν. Ἰγγλεξέλλης	1	Εὐάγγελος Μανδακούνης	1
Σ. Δ. Σακελλάριος	1	Δημήτριος Χ. Νικολάου	1
Δ. Μ. Φλοῖσκος	1	Ἀρετὴ Κ. Κουνᾶ	1
Α. Καρεπώλης	1	Λεμονιᾶ Οἰκονόμου	1
Ε. Ἰωάννου	1	Νικόλαος Π. Ι. Κοῦσκος	1
Θ. Ἀποστολίδης	1	Χριστόδουλος Γ. Πλιάκας	1

Σημ. Ἐν σελίδι 16 εὐρίηται γέμοντι ἀντὶ νέμοντι καὶ ποθῶν ἀντὶ παθῶν,
ἐν δὲ σελ. 17 μερισάμενοι ἀντὶ μερισόμενοι.

